

ПРОЦЕДУРА НА СЪВМЕСТНО ВЗЕМАНЕ НА РЕШЕНИЕ И ПОМИРИТЕЛНА ПРОЦЕДУРА

Ръководство относно работата на Европейския парламент като съзакондател в рамките на обикновената законодателна процедура

Декември 2014 г.

Генерална дирекция за вътрешни политики на ЕС
Дирекция за координиране на законодателството и помирителните процедури
Отдел за помирителни процедури и процедури за съвместно вземане на решения

ПРЕДГОВОР

Приветстваме „Ръководство за процедурата на съвместно вземане на решение и помирителната процедура“, изготвено от отдела за помирителни процедури и процедури за съвместно вземане на решение (CODE) за осмия парламентарен мандат. Целта на настоящото ръководство е да се обясни начинът, по който Парламентът организира своята работа в рамките на процедурата на съвместно вземане на решение, включително на етапа на помирителната процедура, като се предостави практическа информация за тази толкова основна законодателна процедура, при която Парламентът и Съветът работят съвместно и в условия на равнопоставеност за приемането на европейско законодателство, по предложение на Комисията и с нейното участие.

С влизането в сила на Договора от Лисабон процедурата на съвместно вземане на решение навлезе в нова ера. Тя не само се нарича официално „обикновена законодателна процедура“, но и се превърна в основен принцип на работа за приемането на законодателство на равнището на Европейския съюз. Същевременно честотата на неформалните тристранни преговори нарасна значително през последните години. Поради това за Парламента е от първостепенно значение неговите членове да са добре запознати с начина, по който функционират процедурата на съвместно вземане на решение и междуинституционалните преговори, както и да знаят как могат понай-ефективен начин да допринесат в максимална степен в процеса на приемането на законодателство на ЕС.

С настоящото ръководство се цели да се отговори на тези потребности, като се предоставят практическа информация и необходимите справочни материали, за да се помогне на членовете на ЕП да се подготвят за участието си във всички етапи от процедурата на съвместно вземане на решение, като се опише и разясни ролята на междуинституционалните тристранни преговори („трилог“) в рамките на целия законодателен процес, както и на ключовите институционални фактори в него. В ръководството също така е представен преглед на други важни процедури, в рамките на които на Парламента е отредена определена роля, както и на най-значимите статистически данни, свързани със съвместното вземане на решение.

Бихме искали да препоръчаме ръководството на всички, които участват в работата на Парламента като съзаконодател или се интересуват от нея.

Antonio Tajani

Sylvie Guillaume

Alexander Graf Lambsdorff

Заместник-председатели, отговарящи за помирителната процедура

СЪДЪРЖАНИЕ

1.	ВЪВЕДЕНИЕ: ОТ СЪВМЕСТНОТО ВЗЕМАНЕ НА РЕШЕНИЕ КЪМ ОБИКНОВЕНАТА ЗАКОНОДАТЕЛНА ПРОЦЕДУРА.....	1
2.	ЗАКОНОДАТЕЛНАТА ПРОЦЕДУРА	3
2.1.	Внасяне на законодателно предложение.....	5
2.2.	Първо четене.....	6
2.3.	Второ четене.....	12
2.4.	Помирителна процедура и трето четене.....	15
2.5.	Междуинституционални преговори.....	21
2.6.	Правила на Парламента за преговори.....	27
2.7.	Подписване и публикуване на приетия текст.....	28
3.	КЛЮЧОВИ УЧАСТНИЦИ И ТЕХНИТЕ РОЛИ В ПРОЦЕДУРАТА НА СЪВМЕСТНО ВЗЕМАНЕ НА РЕШЕНИЕ.....	29
3.1.	Комисията.....	29
3.2.	Съветът.....	31
3.3.	Парламент.....	33
3.4.	Други институционални участници.....	34
4.	ДРУГИ ПРОЦЕДУРИ, В КОИТО ПАРЛАМЕНТЪТ ИГРАЕ РОЛЯ.....	37
4.1.	Делегирани актове и актове за изпълнение.....	37
4.2.	Процедура на одобрение.....	37
4.3.	Процедура на консултация.....	37
5.	СЪВМЕСТНОТО ВЗЕМАНЕ НА РЕШЕНИЕ В ЦИФРИ.....	39
6.	ПОЛЕЗНИ ДОКУМЕНТИ И ВРЪЗКИ.....	43
7.	ПРИЛОЖЕНИЯ.....	45
7.1.	Член 294 от Договора за функционирането на Европейския съюз.....	45
7.2.	Списък на правните основания за обикновена законодателна процедура в Договора от Лисабон.....	47
7.3.	Съвместна декларация относно практическите условия и ред за процедурата на съвместно вземане на решение от 13 юни 2007 г. (член 251 от Договора за ЕО).....	53
7.4.	Членове 67 – 72 относно помирителната процедура.....	60
7.5.	Членове 73 и 74 относно междуинституционалните преговори при законодателните процедури: решение относно започването на преговори.....	63
7.6.	Ред, в който се заема постът на председател на Съвета.....	66

1. ВЪВЕДЕНИЕ: ОТ СЪВМЕСТНОТО ВЗЕМАНЕ НА РЕШЕНИЕ КЪМ ОБИКНОВЕНАТА ЗАКОНОДАТЕЛНА ПРОЦЕДУРА

С Договора от Лисабон процедурата на съвместно вземане на решение официално се превърна в „обикновена законодателна процедура“ (член 294 отДФЕС¹) и общо правило за приемане на законодателство на равнище ЕС, което обхваща по-голямата част от областите на дейност на Съюза.²

Съвместното вземане на решение се основава на принципа на равнопоставеност между пряко избирания Европейски парламент, представляващ гражданите на Съюза, и Съвета, представляващ правителствата на държавите членки. Въз основа на предложение от Комисията двамата съзаконодатели приемат законодателни актове съвместно, като имат еднакви права и задължения – никой от тях не може да приеме законодателен акт без съгласието на другия, като и двамата съзаконодатели трябва да одобрят идентичен текст.

Целта на настоящото ръководство е да се предостави практически ориентиран преглед на процедурата на съвместно вземане на решение в ролята ѝ на основната законодателна процедура за приемане на законодателство на Съюза.³ В първата част са описани различните етапи на процедурата, посочена в Договора от Лисабон: първо четене, второ четене и трето четене (помирителна процедура). Отделна част е посветена на междуинституционалните преговори. В третата част са описани различните участници в рамките на процедурата на съвместно вземане на решение. И накрая, ръководството завършва с кратък преглед на други имащи отношение към въпроса процедури, в които Парламентът участва.

---

¹ Договор за Европейския съюз (наричан по-нататък „ДЕС“) и Договор за функционирането на Европейския съюз (наричан по-нататък „ДФЕС“).

Вж. Приложение 7.1 за член 294 от ДФЕС.

² Пълен списък на всичките 85 правни основания, подлежащи на обикновената законодателна процедура, може да бъде намерен в приложение 7.2.

³ С цел улеснение на ползвателя в цялото ръководство ще бъде използван терминът „съвместно вземане на решение“.

Основни етапи: от съвместно вземане на решение към обикновена законодателна процедура

Договор от Маастрихт, ноември 1993 г.: Въвежда се процедурата на съвместно вземане на решение, която обхваща ограничен брой законодателни области (най-вече вътрешния пазар).

Договор от Амстердам, май 1999 г.: Опростява се процедурата на съвместно вземане на решение, с което се дава възможност за постигане на споразумения на първо четене. Разширяване на обхвата на процедурата до над 40 правни основания (включително в областта на транспорта, околната среда, правосъдието и вътрешните работи, заетостта и социалните въпроси).

Договор от Ница, февруари 2003 г.: Разширява се обхватът на процедурата на съвместно вземане на решение с нови области.

Договор от Лисабон, декември 2009 г.: Съвместното вземане на решение официално става „обикновената законодателна процедура“, като обхваща 85 области на действие на ЕС (включително селското стопанство, рибарството и общата търговска политика).

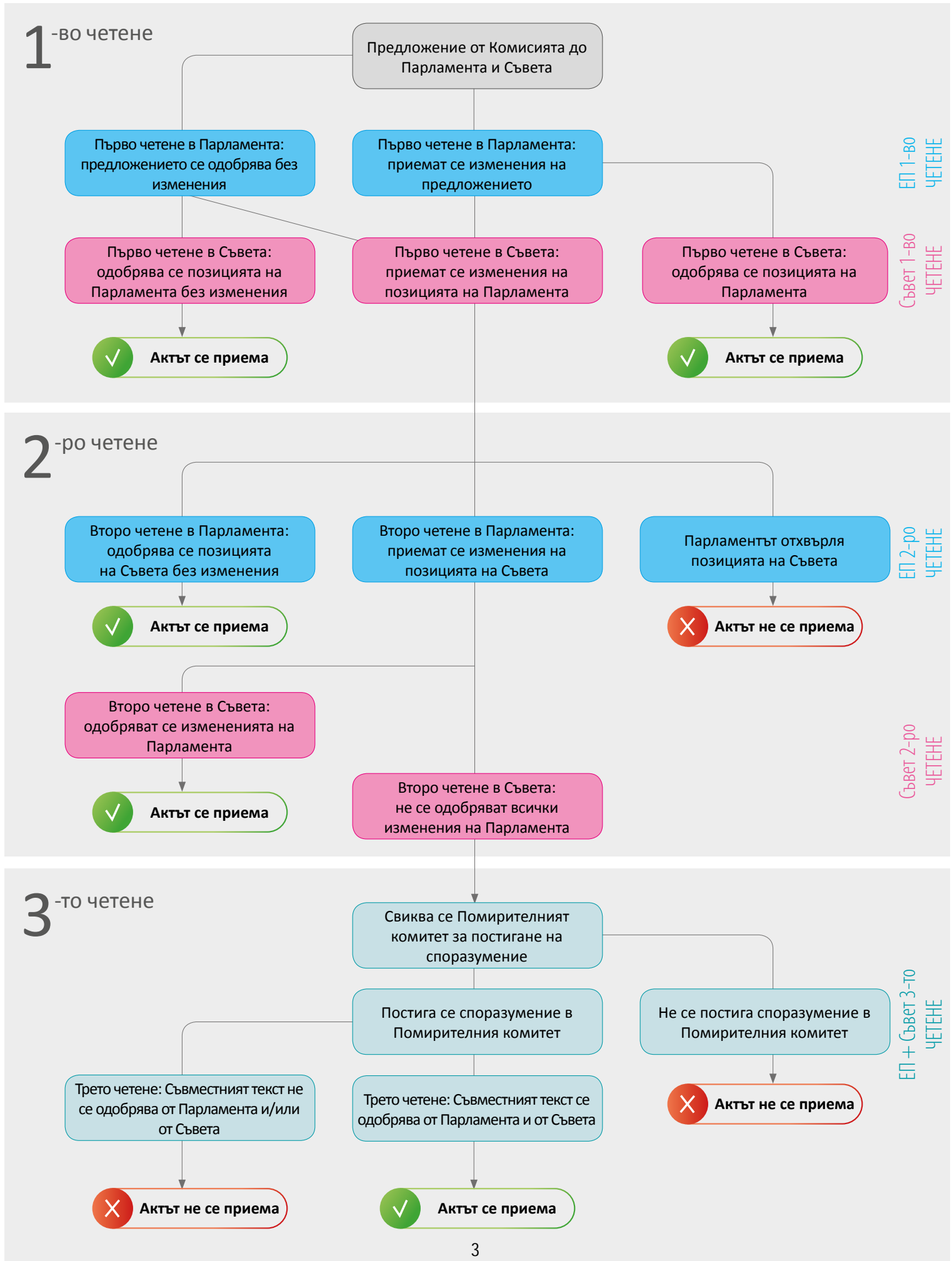
Съвместна декларация, 1999/2007 г.: Приета е през 1999 г., като в нея се посочват практическите условия и ред за функционирането на процедурата на съвместно вземане на решение. Преработена е през 2007 г.⁴, като изрично се признава значението на „системата на трилози“ в рамките на цялата процедура на съвместно вземане на решение.

---

⁴ Съвместна декларация на Европейския парламент, Съвета и Комисията от 13 юни 2007 г. относно практическите условия и ред за процедурата на съвместно вземане на решение – пълният текст се съдържа в Приложение 7.3.

2. ЗАКОНОДАТЕЛНАТА ПРОЦЕДУРА

Отделни стъпки в обикновената законодателна процедура (член 294 от ДФЕС)

Основни участници от Парламента и Съвета в рамките на процедурата на съвместно вземане на решение

Парламент

Докладчик:	<ul style="list-style-type: none"> • Изготвя проектодоклада на водещата комисия и управлява досието през различните етапи на процедурата, включително при междуинституционалните преговори • Назначава се от политическата група, на която е разпределено досието след решение на координаторите на водещата комисия
Докладчици в сянка:	<ul style="list-style-type: none"> • Координират предложенията за изменения, изразяващи становищата на политическите групи, различни от групата на докладчика • Назначават се от всяка от останалите политически групи
Председател на комисия	<ul style="list-style-type: none"> • Председателства и заедно с докладчика води междуинституционалните преговори • Избира се от комисията
Заместник-председател, отговарящ за помирителната процедура	<ul style="list-style-type: none"> • Води междуинституционални преговори по време на етапа на помирителна процедура съвместно с докладчика • Трима от общо 14-те заместник-председатели отговарят за помирителната процедура и се назначават за мандати от две години и половина, които могат да бъдат подновявани

Съвет

Председател на работна група	<ul style="list-style-type: none"> • Управлява предложението през различните етапи на процедурата, включително междуинституционалните преговори, от името на председателството на Съвета • Работните групи включват представители на държавите членки, отговарящи за специфична област, и обикновено са председателствани от представител на държавата членка, председателстваща Съвета
Комитет на заместник-постоянните и постоянните представители (Корепер I и II)	<ul style="list-style-type: none"> • Обсъжда важни аспекти на предложението и приема мандат за междуинституционални преговори. Неговият председател, постоянният представител на държавата членка, председателстваща Съвета, (или неговият заместник) може да представлява Съвета в преговорите • Включва постоянните представители (Корепер II) или техните заместници (Корепер I) и се председателства от (заместник) постоянния представител на държавата членка, председателстваща Съвета
Съвет/министър	<ul style="list-style-type: none"> • По изключение обсъжда важни аспекти на текущи законодателни процедури. Министърът представлява Съвета в рамките на помирителната процедура и по изключение, в преговорите на първо или второ четене • Съветът заседава в различни формати в зависимост от обсъждания проблем. Той включва министрите на държавите членки, отговарящи за конкретната област, и се председателства от министъра на държавата членка, председателстваща Съвета

2.1. Внасяне на законодателно предложение

Процедурата на съвместно вземане на решение започва с предложение за законодателен акт от Комисията, което се приема от колегиума на членовете на Комисията въз основа на писмена или устна процедура.

Комисията има „право на инициатива“, т.е. разполага с прерогатива да предлага законодателство на равнището на Съюза (член 17 от ДФЕС). Следва обаче да се отбележи, че в конкретни случаи, предвидени в договорите, дадено предложение за законодателен акт може също така да подлежи на обикновената законодателна процедура по инициатива на група от държави членки, по препоръка на Европейската централна банка или по искане на Съда (член 294, параграф 15 от ДФЕС).⁵

Съгласно член 225 и член 241 от ДФЕС съответно Парламентът и Съветът могат да поискат от Комисията да внесе подходящи предложения с цел постигане на целите на Договорите. Също така чрез гражданска инициатива Комисията може да бъде приканена да внесе съответните предложения за изпълнение на договорите в съответствие с член 11 от ДЕС и член 24 от ДФЕС.⁶

Законодателното предложение от Комисията (за регламент, директива или решение) се предава едновременно на Парламента и на Съвета и ако е целесъобразно, се изпраща на националните парламенти и на Икономическия и социален комитет и на Комитета на регионите.⁷

---

⁵ Например: една четвърт от държавите членки могат да поставят началото на законодателна процедура в областта на полицейското сътрудничество и сътрудничеството по наказателни дела (член 76 от ДФЕС); статутът и допълнителното законодателство относно статута на европейската система на централните банки и на Европейската централна банка могат да бъдат изменени посредством обикновената законодателна процедура по препоръка на Европейската централна банка (член 40 от Протокол № 4); специализирани съдилища към Общия съд могат да бъдат създавани посредством обикновената законодателна процедура по искане на Съда (член 257, параграф 1 от ДФЕС).

⁶ Комисията не е задължена да предлага законодателство вследствие на гражданска инициатива. Тя обаче е задължена да представи в съобщение своите политически и правни заключения и да разясни действията, които възнамерява да предприеме (ако има такива), както и своите основания.

⁷ Вж. точка 3.4 за описание на ролята на националните парламенти, на Икономическия и социален комитет и на Комитета на регионите.

ЗАКОНОДАТЕЛНИ АКТОВЕ	
Законодателни актове (член 288 от ДФЕС)	Приемат се в рамките на законодателна процедура (съвместно вземане на решение, одобрение или консултация), член 289 от ДФЕС.
Директива	„Директива“ е законодателен акт, в който се определя цел, която трябва да бъде постигната от всички държави членки. На всяка от държавите членки обаче се предоставя свободата да решава как да транспонира директивата в националното си законодателство.
Регламент	„Регламент“ е законодателен акт, който има общо приложение и е обвързващ в своята цялост. Той се прилага пряко в целия ЕС.
Решение	„Решение“ е акт, обвързващ в своята цялост за тези, до които е адресирано решението (например една или повече държави членки или отделно дружество), като се прилага пряко.

2.2. Първо четене

На първо четене Парламентът и Съветът проучват успоредно предложението на Комисията. Парламентът обаче е този, който пръв трябва да предприеме действия, като одобри предложението на Комисията без изменения, внесе изменения в него, включително вследствие на постигнато на първо четене споразумение, или го отхвърли. След като Парламентът приеме позицията си, Съветът може да реши да я приеме, като в този случай законодателният акт е приет, или да измени позицията на Парламента и да съобщи позицията си на първо четене на Парламента за второ четене. Парламентът и Съветът могат да постигнат неофициално споразумение във всеки един момент, което води до споразумение на първо четене (ако е договорен компромисен текст преди гласуването на първо четене в Парламента) или бързо споразумение на второ четене (ако е договорен компромисен текст преди гласуването на първо четене в Съвета).⁸

През целия етап на първото четене нито Парламентът, нито Съветът са ограничени с краен срок, до който да приключат своето първо четене.

Първо четене в Парламента

Етап на разглеждане в комисия

В рамките на Парламента предложението се изпраща от председателя до комисията, която отговаря за неговото разглеждане (водеща комисия).⁹ Проучването на предложение на Комисията на етапа на разглеждане в комисия може да включва и няколко парламентарни комисии, съгласно процедурата на

⁸ За повече подробности относно споразумението на първо и второ четене вж. точка 2.5.

⁹ Предложенията се разпределят въз основа на съответната компетентност на комисията, която е посочена в Приложение VI към Правилника за дейността на Парламента. Другите парламентарни комисии могат да оспорят разпределянето на дадено предложение на водещата комисия; в такъв случай конфликтът на компетентност се урежда с решение на Председателския съвет въз основа на препоръка от Съвета на председателите на комисии.

подпомагащи комисии (член 53 от Правилника за дейността на ЕП), асоциирани комисии (член 54 от Правилника) или съвместни заседания на комисии и общо гласуване (член 55 от Правилника).

Участие на различните комисии в рамките на съвместно вземане на решение	
Водеща комисия	Това е комисията, на която е възложена подготовката за пленарна сесия, като тя изготвя законодателни доклади и доклади по собствена инициатива, резолюции или въпроси с искане за писмен отговор.
Подпомагаща комисия (член 53 от Правилника)	Всяка парламентарна комисия може да бъде поканена от водещата комисия или може по собствена инициатива да поиска да предостави становището си по въпросите, които попадат в нейните области на компетентност.
Асоциирана комисия (член 54 от Правилника)	Когато Председателският съвет счита, че въпросът попада в почти равна степен в областите на компетентност на две или повече комисии или че различни части от въпроса попадат в областите на компетентност на две или повече комисии, то тези комисии са „асоциирани“ и си сътрудничат съгласно специални разпоредби.
Съвместен комитет (член 55 от Правилника)	Когато въпросът попада в почти равна степен в областите на компетентност на две или повече комисии и е от особено значение, Председателският съвет може да реши две или повече комисии да работят съвместно. В такъв случай те провеждат съвместни заседания и общо гласуване по единен проектодоклад.

Водещата комисия назначава „докладчик“, чиято основна задача е да направлява предложението през различните етапи на процедурата и да води преговорите със Съвета и Комисията, ако е целесъобразно. Докладчикът съветва компетентната комисия (при разглеждането на ниво комисия) и Парламента като цяло (на етап пленарно разглеждане) относно общия подход, който трябва да се предприеме по отношение на предложението на Комисията. Докладчикът отговаря за изготвянето на „проектодоклад“ на комисията и в тази си роля е първият член на ЕП, който предлага изменения към предложението на Комисията. Другите политически групи назначават „докладчици в сянка“, които да представляват техните позиции относно предложението, макар че предложения за изменения могат да бъдат внасяни от всеки един член на Парламента.

Докладчикът и докладчиците в сянка се подпомагат от секретариата на съответната комисия, служителите на политическите групи, техните парламентарни сътрудници, Правната служба, отдела за помирителни

процедури и процедури за съвместно вземане на решение, съответните юристи-лингвисти и другите имащи отношение служби.

По време на стадия на обсъждане в комисия нерядко се организират изслушвания с участието на експерти или се възлагат проучвания или оценки на въздействието.

Проектодокладът и предложенията за изменения, представени от докладчиците в сянка, след това се обсъждат в комисия в рамките на едно или няколко заседания на комисията. Често, преди комисията да премине към гласуване, се провеждат неофициални обсъждания с участието на докладчика и докладчиците в сянка в опит да се сближат във възможно най-голяма степен позициите на различните политически групи. Тези обсъждания често се провеждат по време на т.нар. „заседания в сянка“. Подобни неофициални обсъждания могат да доведат до представянето на т.нар. „компромисни изменения“, които след това се подлагат на гласуване и имат за цел прегрупирането на определен брой предложения за изменения или служат като алтернатива на противоречащи си изменения.

Водещата комисия приема своя доклад, който е под формата на изменения към предложението на Комисията, с обикновено мнозинство. Представители на Комисията обикновено присъстват по време на обсъжданията в комисия и по време на някои от заседанията, на които се обсъжда докладът, могат да бъдат поканени да изразят нейната позиция относно предложените изменения. Представители на Съвета също присъстват и също могат да бъдат поканени да коментират.

Ако е налице общо намерение от страна на съзаконодателите да приключат разглеждането на дадено досие на първо четене, неофициалните преговори със Съвета и Комисията могат да започнат след гласуването на доклада в комисия. В такива случаи докладът представлява обикновено мандат за преговори на Парламента и всяко споразумение, постигнато между съзаконодателите, трябва след това да бъде внесено в комисията за разглеждане и одобрение.¹⁰

---

¹⁰ За подробности относно правилата за приемане на мандати за преговори в Парламента вж. точка 2.6.

Гласуване в комисия: с вдигане на ръка (вляво) и поименно гласуване (вдясно).

© Европейски съюз, 2014 г. – Европейски парламент

Етап на разглеждане в пленарно заседание

След като компетентната комисия приеме доклада си под формата на изменения към предложението на Комисията, както и придружаващата ги законодателна резолюция (в това число, когато е приложимо, поредица от изменения отразяващи договореностите за изменения на първо четене със Съвета), докладът се внася за гласуване в пленарна зала (член 169 от Правилника за дейността). Обикновено преди пленарното гласуване на важни законодателни досиета се провежда също така обсъждане в пленарна зала. При това обсъждане и преди провеждане на гласуването председателят на Парламента може да поиска от Комисията и от Съвета да посочат позицията си по предложените изменения.¹¹ Допълнителни изменения могат да се внасят на етап разглеждане в пленарна зала, но само от компетентната комисия, от политическа група или от поне 40 членове на ЕП.

След това Парламентът, с *обикновено* мнозинство (т.е. мнозинство от гласуващите членове на ЕП), приема своята позиция на *първо* четене относно предложението на Комисията под формата на законодателна резолюция; той може да отхвърли предложението в неговата цялост¹², да го приеме без изменения или, както най-често се случва, да приеме изменения към предложението.

След като Парламентът е приключил с първото си четене, Комисията може да приеме „изменено предложение“, включващо измененията на Парламента, които

¹¹ След приемането на измененията докладчикът или председателят на водещата комисия може да поиска да бъде отложено гласуването относно законодателната резолюция и въпросът отново да бъде насочен към компетентната комисия за повторно разглеждане.

¹²В Договора не се предвижда изрично възможността Парламентът да отхвърли предложението на етап първо четене, както прави това на второ четене (член 294, параграф 7, буква б) от ДФЕС). Парламентът счита, че е възможно да отхвърли предложение на Комисията на първо четене. Поради това Парламентът е отхвърлял предложения на първо четене (например предложението относно европейска статистика за защитеността от престъпления). Отхвърлянето на предложения на Комисията обаче продължава да става по-скоро по изключение.

тя може да приеме, в съответствие с позиция, изразена от Комисията в пленарна зала преди гласуването на първо четене в Парламента.

Ако позицията на Парламента на първо четене отразява споразумение, постигнато в рамките на междуинституционалните преговори, позицията (и споразумението) на първо четене впоследствие се предава на Съвета, който я приема без изменения в позицията си на първо четене. Така законодателната процедура е приключена на този етап.

Мнозинства:	
В Парламента	
Обикновено мнозинство:	Мнозинство от подадените гласове
Абсолютно мнозинство:	Мнозинство от общия брой на влизащите в състава членове (за гласуване в пленарна зала към момента това отговаря на 376 от общо 751 гласа)
В Съвета	
Обикновено мнозинство:	15 държави членки гласуват „за“
Квалифицирано мнозинство:	55 % от държавите членки гласуват „за“ (т.е. 16 държави членки), като те представляват поне 65% от населението на ЕС ¹³
Единодушие:	Всички държави членки, които гласуват, гласуват „за“ (гласовете „въздържал се“ не възпрепятстват приемането с единодушие)

¹³ Това правило за „двойно мнозинство“ ще се прилага от 1 ноември 2014 г. нататък. Дотогава, и считано от 1 юли 2013 г., квалифицираното мнозинство отговаря на 260 гласа „за“ (от общо 352), подадени от поне 15 държави членки.

Пленарно заседание в Страсбург. - © Европейски съюз, 2014 г. – Европейски парламент

Първо четене в Съвета

Подобно на процедурата в Парламента, след като получи предложението от Комисията, Съветът започва подготвителната си работа. Предложението се разпределя на съответната работна група за обсъждане.¹⁴ Проучването на предложението в съответната работна група може да съвпадне във времето с проучването на същото предложение от Парламента. Когато разискването е в достатъчно напреднала фаза в работната група и в зависимост от това доколко чувствително или важно е досието, което се разглежда, разискванията могат да започнат или да продължат в рамките на Корепер и по-рядко на равнището на Съвета. В Корепер също така се одобряват мандатите за преговори с оглед на предстоящите междуинституционални преговори.¹⁵

Ако Съветът одобри с квалифицирано мнозинство всички изменения на Парламента (както в случая с постигнато споразумение на първо четене¹⁶), или ако Парламентът е одобрил предложението без изменения, Съветът може да приеме акта на първо четене. Ако Съветът не може да приеме изцяло резултата от първото четене в Парламента, той приема своята позиция на първо четене (известна преди като „обща позиция“ на Съвета) и я съобщава на Парламента, за да може той да продължи с второто си четене. Съветът предоставя на

¹⁴ Работните групи се наричат *working parties* или *working groups*; и с двата английски израза се обозначават едни и същи органи на Съвета.

¹⁵ За повече информация относно междуинституционалните преговори вж. точка 2.5.

¹⁶ Вж. точка 2.5.

Парламента пълни разяснения относно основанията, довели до приемането на неговата позиция. Комисията изчерпателно информира Парламента относно своята позиция.

На етапите на първо и на второ четене Съветът може по принцип да изменя предложението на Комисията единствено с единодушие. На практика обаче, за да се улесни постигането на споразумение в Съвета с квалифицирано мнозинство, Комисията често изменя своето първоначално предложение непосредствено преди приемането на позицията на Съвета.¹⁷

Заседание в Съвета. © Европейски съюз, 2014 г.

2.3. Второ четене

След като Парламентът получи официално позицията на Съвета на първо четене, започва етапът на второ четене. На второ четене Парламентът може да одобри, отхвърли или измени позицията на Съвета на първо четене, по принцип в рамките на четири месеца след нейното обявяване в пленарна зала. Ако в рамките на този срок Парламентът не вземе решение, актът се счита за приет в съответствие с позицията на Съвета на първо четене.

---

¹⁷ Въпреки че не е изрично предвидено в Договора, широко прието е, че Съветът може с квалифицирано мнозинство да отхвърли предложението на Комисията в неговата цялост. На практика обаче Съветът обикновено не отхвърля формално предложения на Комисията. Вместо това, и за разлика от Парламента, той не започва или не продължава с работата по съответните предложения на Комисията, така че тези досиета на практика са блокирани. От друга страна, Комисията може по всяко време на първото четене да реши да оттегли или да измени предложението си (член 293, параграф 2 от ДФЕС).

Ако Парламентът е приел позицията си на първо четене, без да постигне споразумение със Съвета, все още съществува възможност да се постигне споразумение преди второто четене в Парламента: това е т.нар. „бързо споразумение на второ четене“. В този случай междуинституционалните преговори се провеждат след гласуването на първо четене в пленарна зала. След това Съветът официално приема резултата от преговорите като своя позиция на първо четене и го предава на Парламента. Тогава Парламентът приключва процедурата, като одобрява под формата на своя позиция на второ четене позицията на Съвета на първо четене без изменения. Така законодателната процедура е приключена на този етап.

На второ четене двамата съзаконодатели са обвързани със строги ограничения във времето, посочени в Договора: всеки от тях разполага със срок от три месеца, който може да бъде удължен с още един месец.

Второ четене в Парламента

Етап на разглеждане в комисия

Докладчикът (обикновено това е същият член на ЕП, който е изготвил доклада за първото четене) изготвя проектопрепоръка за компетентната комисия (същата комисия, която е била водеща на първо четене).

Проектопрепоръката включва предложените от докладчика изменения. Всеки пълноправен член или заместник от водещата комисия може да внася допълнителни предложения за изменения. На второ четене обаче важат някои ограничения относно допустимостта на предложенията за изменения. По-специално, съгласно член 69 от Правилника за дейността, предложенията за изменения са допустими само ако те имат за цел:

- да възстановят изцяло или отчасти позицията, приета от Парламента на първо четене, или
- да се постигне компромис между позицията на Съвета и тази на Парламента, или
- да се измени част позицията на Съвета на първо четене, която не е била включена в първоначалното предложение или се различава по съдържание от първоначалното предложение, или
- да се отчете съществуването на ново фактическо или правно положение, което е възникнало след първото четене (например промяна в политическата ориентация след изборите за Европейски парламент).

Председателят на компетентната комисия и председателят на Парламента решават дали са допустими измененията съответно в етапа на разглеждането в

комисията и в пленарна зала: тяхното решение е окончателно (член 69 от Правилника за дейността).

На второ четене не са предвидени подпомагащи или асоциирани комисии. Продължава обаче да се прилага процедурата на съвместни заседания на комисии.

На първо четене проектопрепоръката и предложенията за изменения, внесени от членове на ЕП, различни от докладчика, могат да станат предмет на неформални обсъждания с участието на докладчика и докладчиците в сянка с цел да се постигне компромис между позициите във възможно най-голяма степен и могат да доведат до компромисни изменения, които впоследствие се подлагат на гласуване.

Компетентната комисия взема решение с обикновено мнозинство на своите членове (т.е. мнозинство от подадените гласове). След гласуването в компетентната комисия препоръката се внася за гласуване в пленарна зала (където е необходимо абсолютно мнозинство за отхвърлянето или приемането на измененията – вж. по-долу).

Ако е налице общо намерение от страна на съзаконодателите да приключат разглеждането на дадено досие на първо четене, неформалните преговори със Съвета и Комисията започват след гласуването на проектопрепоръката за второ четене в комисия. С оглед на сроковете за второ четене неформалните контакти обикновено започват преди гласуването в комисия.

Етап на разглеждане в пленарно заседание

Препоръката за второ четене, приета в комисията, или, ако е постигнато споразумение на второ четене, текстът на споразумението под формата на изменения, се внася за гласуване в пленарна зала. Допълнителни изменения могат да се внасят на етап разглеждане в пленарна зала, но само от компетентната комисия, от политическа група или от поне 40 членове на ЕП.

Преди гласуването в пленарна зала председателят на Парламента може да прикани Комисията да изрази позицията си, а Съвета да представи своите забележки.

Парламентът може да одобри позицията на Съвета на първо четене без изменения (след постигане на бързо споразумение на второ четене или поради това, че предложените изменения не са приети в пленарна зала). За това се изисква подкрепата на обикновено мнозинство от членовете на Парламента (т.е. мнозинство от гласувалите членове на ЕП).

Парламентът може също така да приеме изменения към позицията на Съвета на първо четене: всяко такова изменение трябва да бъде подкрепено от абсолютно мнозинство от членовете на ЕП.

И накрая, Парламентът може да отхвърли позицията на Съвета на първо четене с абсолютно мнозинство от членовете на ЕП (т.е. най-малко 376 гласа „за“ от общо възможни 751).

Ако Парламентът одобри или отхвърли позицията на Съвета на първо четене, законодателната процедура е приключена. В случай на отхвърляне процедурата може да бъде започната отново единствено с ново предложение на Комисията.

Второ четене в Съвета

След като Парламентът приключи второто четене и предаде позицията си на Съвета, той разполага с три месеца (или четири, ако е било договорено удължаване), за да приключи своето второ четене.

На второ четене Съветът може да одобри измененията на Парламента с квалифицирано мнозинство или с единодушие, ако Комисията се противопоставя на дадено изменение от страна на Парламента. В този случай актът е приет.

Ако Съветът не приеме всички изменения от страна на Парламента, се свиква Помирителен комитет в съответствие с Договора.

2.4. Помирителна процедура и трето четене

Помирителната процедура се състои от преговори между Парламента и Съвета в рамките на Помирителния комитет с оглед постигането на споразумение под формата на „съвместен текст“.

Помирителният комитет се състои от две делегации:

- делегацията на Съвета, включваща по един представител от всяка държава членка (министри или техни представители), и
- делегацията на Парламента, включваща съответстващ брой членове на ЕП.

Така Помирителният комитет е съставен от 56 (28 + 28) членове. Комисията е представявана от нейния член, отговарящ за досието, и има задачата да предприеме всички необходими инициативи, за да се постигне компромис между позициите на Парламента и на Съвета.

Помирителният комитет трябва да бъде свикан в шестседмичен срок (или осемседмичен срок, ако е било договорено удължаване на срока) от момента, в който Съветът приключи своето второ четене и уведоми Парламента официално, че не е в състояние да приеме всички негови изменения, внесени на второ

четене. Комитетът се свиква отделно за всяко законодателно предложение, което изисква провеждането на помирителна процедура, и разполага с шест (или осем, ако е било договорено удължаване) седмици, за да постигне общо споразумение под формата на „съвместен текст“. На практика, с оглед на кратките срокове за постигане на споразумение, неформалните преговори обикновено започват преди официалното свикване на Помирителен комитет.¹⁸

Ако не бъде постигнато споразумение в рамките на Помирителния комитет, или ако Парламентът или Съветът не одобри „съвместния текст“ на трето четене в рамките на шест седмици (или осем седмици, ако е било договорено удължаване), се счита, че актът не е приет.

---

¹⁸ Вж. точка 2.5 за повече информация относно неформалните преговори.

Основни различия между четенията от гледна точка на ЕП	
Първо четене	<p>Няма срокове</p> <p>Отговорността се носи предимно от водещите парламентарни комисии, съществува възможност за участие на асоциирани или подпомагащи комисии.</p> <p>Предложения за изменение към предложението на Комисията могат да бъдат внасяни на етапа на разглеждане в комисия и в пленарна зала; широкообхватни критерии за допустимост на измененията</p> <p>Парламентът решава (приема, отхвърля или изменя предложението на Комисията) с обикновено мнозинство (т.е. мнозинство от гласувалите членове на Парламента)</p>
Второ четене	<p>Срокове: най-много 3 + 1 месеца за Парламента и още най-много 3 + 1 месеца за Съвета</p> <p>Отговорността се носи изключително от водещата(ите) комисия(и)</p> <p>Предложения за изменения към позицията на Съвета могат да бъдат внасяни на етапа на разглеждане в комисия и в пленарна зала; строги критерии за допустимост на измененията</p> <p>Парламентът одобрява позицията на Съвета на първо четене с обикновено мнозинство, но я отхвърля или изменя с абсолютно мнозинство</p>
Помирителна процедура и трето четене	<p>Срокове: най-много 24 седмици (3 x 8 седмици), от които най-много 8 седмици помирителна процедура</p> <p>Основната отговорност се носи от делегацията на Парламента в Помирителния комитет</p> <p>На трето четене не е разрешено внасянето на изменения: Парламентът одобрява или отхвърля съвместния текст в неговата цялост с обикновено мнозинство, с едно гласуване</p>

Помирителна процедура

Предварителен етап

Веднага след като стане ясно, че Съветът не е в състояние да приеме измененията от страна на Парламента, той уведомява за това Парламента и започват неформални контакти между трите институции. Секретариатът за помирителната процедура и процедурата на съвместно вземане на решение на ЕП (CODE), т.е. административният отдел на Парламента, който отговаря, наред с други неща, за помирителната процедура, започва подготовка за назначаването на делегацията на ЕП в Помирителния комитет, за да може Помирителният

комитет да бъде свикан възможно най-скоро, в рамките на сроковете, предвидени в Договора. Секретариатът на CODE подпомага делегацията на ЕП през цялото времетраене на помирителната процедура, като работи в тясно сътрудничество със секретариата на съответната парламентарна комисия и с Правната служба на Парламента, юрист-лингвистите, пресслужбата и други имащи отношение служби на ЕП.

Състав и назначаване на делегация на Парламента

Всяка делегация на ЕП в Помирителния комитет се председателства от един от тримата заместник-председатели на Парламента, отговарящи за помирителната процедура: те решават помежду си кой от тях ще отговаря за всяка конкретна помирителна процедура. Докладчикът и председателят(ите) на водещата(ите) парламентарна(и) комисия(и) също са *ex officio* членове на делегацията.

Останалите членове на делегацията (обикновено 25)¹⁹ се определят от всяка политическа група за специфичната помирителна процедура.²⁰ Повечето от тях са от компетентната комисия или от подпомагащите или асоциираните комисии.

Политическите групи трябва също така да определят същия брой заместници, които могат да присъстват на всички заседания на делегацията и на Помирителния комитет. Както в парламентарните комисии, те могат да участват в разискванията, но могат да гласуват само ако заместват пълноправен член.

Учредително заседание на делегацията на Парламента

Делегацията на Парламента обикновено провежда своето учредително заседание в Страсбург по време на пленарна сесия. В изключителни случаи е възможно учредителното заседание да бъде заменено с писмо от председателя на делегацията, адресирано до нейните членове („учредяване чрез писмена процедура“).

Основната цел на учредителното заседание на делегацията е да даде мандат на своя преговарящ екип – обикновено това са заместник-председателят като председател на делегацията, председателят на компетентната комисия и докладчикът(ците) – да започне преговори със Съвета в рамките на тристранни срещи („трилози“). На учредителните заседания често се провежда и кратка размяна на мнения по същество във връзка с разглеждания въпрос.

Представители на Комисията присъстват на всички заседания на делегацията на Парламента, за да представят нейното становище относно възможностите за

---

¹⁹ Броят на останалите членове на делегацията е по-малък, ако например помирителната процедура включва пакет от досиета.

²⁰ Подобно на назначаването на докладчици в комисииите, членовете на Помирителния комитет се определят от политическите групи по метода на д'Онт, след като Председателският съвет реши какъв ще бъде точният брой на членовете на Помирителния комитет от всяка политическа група.

постигане на компромис между позициите на Парламента и на Съвета или за да отговарят на искания за по-подробна или „техническа“ информация.

Преговори в рамките на помирителната процедура

Съгласно графика за тристранни срещи, договорен между Парламента и Съвета в началото на помирителната процедура по дадено досие, се провежда серия от тристранни срещи в рамките на помирителната процедура с цел да се постигне цялостно споразумение в Помирителния комитет. Тристранните срещи в рамките на помирителната процедура следват обичайната схема на тристранната процедура, описана в точка 2.5.

След всяко заседание в рамките на тристранните срещи преговарящият екип на всяка институция докладва на съответната делегация. Основната цел на заседанията на делегацията е да се даде информация относно преговорите, да се актуализира мандатът на преговарящия екип и ако е целесъобразно, да се обсъдят евентуални компромисни текстове. Делегацията дава инструкции на преговарящия екип относно начина, по който да се водят преговорите. В края на процедурата делегацията официално одобрява или отхвърля споразумението, постигнато в хода на помирителната процедура. Одобряването на дадено споразумение изисква абсолютно мнозинство от гласовете на членовете на делегацията (най-малко 15 гласове „за“ от общо възможни 28).

Помирителен комитет

Помирителният комитет, включващ представителите на 28-те държави членки и 28 членове на ЕП, се свиква от председателя на Парламента заедно със Съвета. Комитетът често се свиква тогава, когато позициите на Парламента и Съвета са достатъчно близки, за да може да се очаква разрешаване на нерешените въпроси. При всички случаи Комитетът трябва да бъде свикан не по-късно от шест (или осем, ако е било договорено удължаване) седмици след приключването на второ четене в Съвета, с оглед на официалното започване на помирителната процедура. След това Комитетът разполага с още шест (или осем, ако е било договорено удължаване) седмици, за да постигне общо споразумение под формата на съвместен текст.

По правило заседанията на Помирителния комитет се провеждат в Брюксел. Парламентът и Съветът изпълняват ролята на домакин на ротационен принцип. Заседанията обикновено се насрочват за късния следобед или ранните вечерни часове и могат да продължат до полунощ или до по-късно. Заместник-председателят, който председателства делегацията на ЕП, и министърът на държавата членка, председателстваща Съвета, председателстват съвместно заседанието на Помирителния комитет. Съответният член на Комисията представлява Европейската комисия. Основно работно средство е съвместният работен документ в четири колони, който се изготвя от секретариатите по помирителната процедура на Парламента и на Съвета.

По правило вечерните заседания на помирителния комитет включват няколко тристранни срещи и заседания на съответните делегации, преди да се проведе заседанието на Помирителния комитет. Понякога заседанието на самия Помирителен комитет се прекъсва за тристранни преговори, за да се изясни актуалното положение или да се постигнат компромиси по въпроси, които продължават да бъдат спорни. Вътрешни отделни заседания на делегациите на Парламента и на Съвета също така се провеждат между заседанията в рамките на тристранните срещи и официалните заседания на Помирителния комитет. Подобни заседания са необходими, за да бъде уведомена всяка делегация за постигнатия напредък на всеки етап от преговорите и да се актуализира мандатът за преговори.

Комисията може да бъде поканена да предложи компромисни текстове с оглед улесняване постигането на споразумение. Понякога декларации на една или няколко от институциите или доклади и проучвания, които се изготвят от Комисията, се използват като средство за постигането на споразумение.

Ако съществува малка вероятност за постигането на споразумение на първото заседание, могат да бъдат свикани неограничен брой последващи заседания, в това число заседания в рамките на тристранната процедура, в 6- до 8-седмичния срок за постигане на споразумение, определен от Договора. Ако е целесъобразно, помирителната процедура може да бъде приключена чрез писмена процедура.

Ако двете институции не успеят да постигнат споразумение в Помирителния комитет, цялото предложение отпада.²¹

Снимка: Заседание на Помирителния комитет - © Европейски съюз – Европейски парламент

²¹ От 1999 г. насам има два случая, в които делегациите на Парламента и Съвета не са успели да постигнат споразумение по съвместен текст в Помирителния комитет (Директивата за работното време и Регламента относно нови храни).

Трето четене (след Помирителния комитет)

Споразумение, постигнато в рамките на Помирителния комитет, трябва да бъде потвърдено от Парламента и Съвета в рамките на шест седмици (или осем седмици, ако е било договорено удължаване на срока) от одобряването на съвместния текст. Всяка от двете институции гласува отделно съвместния текст такъв, какъвто е, без да има възможност да внася по-нататъшни изменения в него.

Гласуването в пленарна зала по съвместния текст се предхожда от разискване. След това съвместният текст се подлага на гласуване на пленарно заседание. За одобряването му е необходимо обикновено мнозинство от подадените гласове; в противен случай съвместният текст е отхвърлен.

Съвместният текст трябва също така да бъде одобрен с квалифицирано мнозинство от Съвета, който по принцип гласува след приключването на трето четене в Парламента.²²

Това означава, че съвместният текст трябва да получи одобрението както на Парламента, така и на Съвета, преди да придобие правна сила. Липсата на одобрение за съвместния текст от страна на някоя от институциите слага край на законодателната процедура: тя може да бъде подновена само чрез ново предложение на Комисията.

2.5. Междуинституционални преговори

След влизането в сила на Договора от Амстердам, с който беше въведена възможността съзаконодателите да постигнат споразумение на първо четене, вече е възможно процедурата на съвместно вземане на решение да бъде приключена на всяко от четенията.²³ Тази практика беше кодифицирана в Съвместната декларация относно практическите условия и ред за процедурата на съвместно вземане на решение, съгласно която „институциите си сътрудничат добросъвестно по време на цялата процедура, с оглед сближаване, доколкото е възможно, на техните позиции, като по този начин подготвят, по целесъобразност, приемането на съответния акт на ранен етап от процедурата.” Сближаването на позициите се постига чрез неформални междуинституционални преговори, наричани тристранни процедури („трилози”).

---

²² Досега Съветът никога не е отхвърлял споразумение, постигнато в хода на помирителната процедура. Парламентът много рядко е отхвърлял споразумения, постигнати в рамките на помирителната процедура; Сред примерите за такива случаи са споразумението относно предложението за директива относно предложенията за поглъщане от 2001 г. и споразумението относно предложението относно достъпа до пазара на пристанищни услуги от 2003 г.

²³ За исторически преглед по въпроса вж. доклада от конференцията на тема „20 години процедура на съвместно вземане на решение“, проведена на 5 ноември 2013 г.: <http://www.europarl.europa.eu/code/events/20131105/report.pdf>.

Тристранна среща - © Европейски съюз – Европейски парламент

Що е тристранна процедура („трилог“)?

Тристранните процедури са неформални тристранни срещи по законодателни предложения между представители на Парламента, Съвета и Комисията. Целта на тези контакти е да се постигне споразумение по пакет от изменения, които са приемливи както за Съвета, така и за Парламента. Те могат да се организират на всеки етап от законодателната процедура и могат да доведат до т.нар. споразумения на „първо четене“, на „бързо второ четене“ или на „второ четене“ или до „съвместен текст“ по време на процедурата на помирение.

Тристранните процедури се състоят от политически преговори, макар да могат да бъдат предшествани от технически срещи (на които присъстват експерти от трите институции). Те могат да засягат въпроси на планирането и графика или да разглеждат в подробности специфични съдържателни въпроси, често на основата на компромисни текстове.

Основният работен инструмент е т.нар. документ в четири колони: първите три колони представят позициите съответно на всяка от трите институции, а последната е запазена за компромисни предложения. По време на тристранните процедури, които се председателстват от съзаконателя – домакин на срещата (т.е. или Парламентът, или Съветът) всяка институция обяснява позицията си и се разгръща дебат. Комисията действа като посредник за улесняване на постигането на споразумение между съзаконателите. Участниците в тристранните процедури действат на основата на мандати за преговори, дадени им от съответните институции: от водещата комисия или пленарното заседание в Парламента, обикновено от Корепер в Съвета и от Колегиума (чрез Групата за междуинституционални отношения GRI²⁴) в Комисията. Трите делегации проучват възможните начини за компромис по неформален начин и редовно докладват на своите институции или искат от тях актуализации на своите мандати съгласно вътрешните правила на съответните институции, напр. чрез преговорния екип и/или в комисията в случая на Парламента, в Корепер или отговорната работна група в случая на Съвета (вж. схемата по-долу).

Тристранните преговори включват от страна на Съвета представители на председателството, и по-конкретно председателите на Корепер I и II, но също така председателите на работните групи и понякога министри, а от страна на ЕП преговорен екип, състоящ се от председателя на водещата комисия, докладчика и докладчиците в сянка (съгласно член 73 от Правилника за дейността²⁵). Комисията е представяна от отговорния началник отдел или директор, а понякога от съответния генерален директор или член на Комисията. Докато равнището на представителство на Парламента в политическите преговори е относително еднотипно, представителството на Съвета и на Комисията често зависи от етапа на процедурата и значението на досието, по което се преговаря.

При помирителната процедура преговорният екип на Парламента се състои от председателя на делегацията на Парламента в помирителния комитет (един от заместник-председателите, отговорни за помирителната процедура), председателя на парламентарната комисия и докладчика, Съветът се представлява от председателя на Корепер I или II или от отговорния министър, а Комисията се представлява от отговорния генерален директор или член на Комисията.

Всяко споразумение, постигнато в тристранните срещи, е неформално и *ad referendum* и трябва да бъде одобрено чрез формалните процедури, приложими във всяка една от трите институции. По-конкретно, в Парламента споразумението трябва да бъде подложено на гласуване в комисия, чрез което се одобрява резултатът от преговорите (вж. член 73 от Правилника за дейността). Честотата и броят на тристранните срещи зависят от естеството на обсъжданото досие и от конкретните политически обстоятелства (напр. приближаващи избори за Европейски парламент). Поради ротационния характер на председателството на Съвета, обикновено има импулс от страна на Съвета да бъдат приключени определен брой досиета по време на всяко председателство.

²⁴ Вж. точка 3.1.

²⁵ Вж. точка 2.6 и Приложение 7.5.

Макар съвместното вземане на решение да включва три възможни четения, има четири етапа, на които след тристранни преговори съзаконодателите могат да постигнат споразумение и да приключат законодателната процедура (вж. също схемата по-долу):

1. **Споразумение на първо четене.** Съзаконодателите постигат съгласие по съвместен текст преди гласуването на Парламента на първо четене. Постигнатото споразумение се приема в пленарно заседание (позиция на Парламента на първо четене) и след това от Съвета (позиция на Съвета на първо четене).

2. **Бързо споразумение на второ четене.** Съзаконодателите постигат съгласие по компромисен текст след позицията на Парламента на първо четене, но преди позицията на Съвета на първо четене. Тогава постигнатото споразумение се приема от Съвета (позиция на Съвета на първо четене) и после от пленарното заседание (като позиция на Парламента на второ четене).

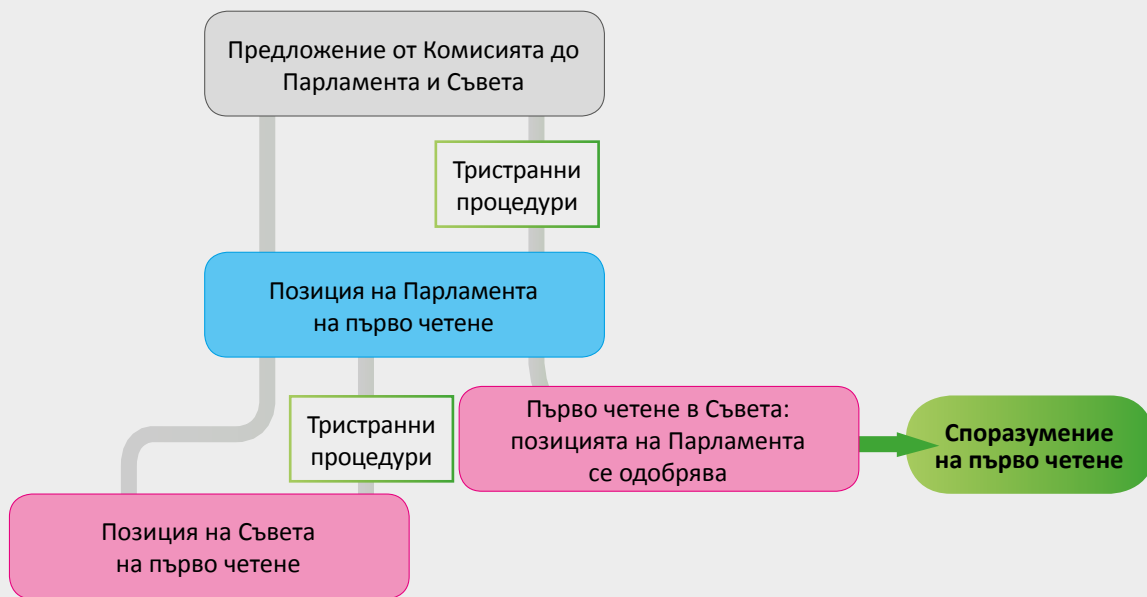
3. **Споразумение на второ четене.** Съзаконодателите постигат съгласие по компромисен текст преди гласуването на Парламента на второ четене. Постигнатото споразумение се приема в пленарно заседание (позиция на Парламента на второ четене) и после от Съвета (позиция на Съвета на второ четене).

4. **Помирителна процедура.** Ако Съветът не одобри всички изменения на Парламента на второ четене, съзаконодателите могат да се споразумеят за „съвместен текст“ в рамките на Помирителния комитет. Съвместният текст трябва да бъде одобрен на трето четене както от Парламента, така и от Съвета.

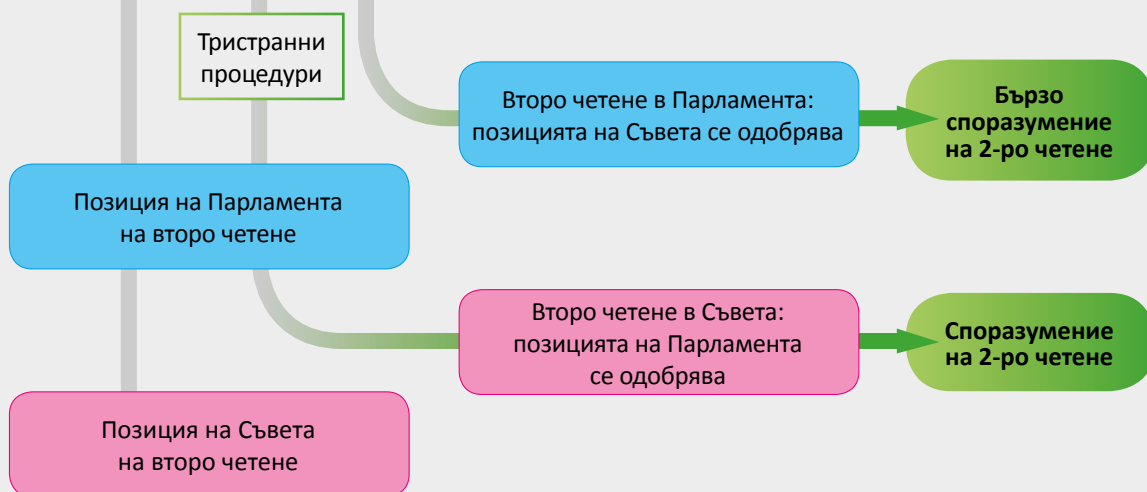

Евентуални междуинституционални преговори по време на процедурата на съвместно вземане на решение

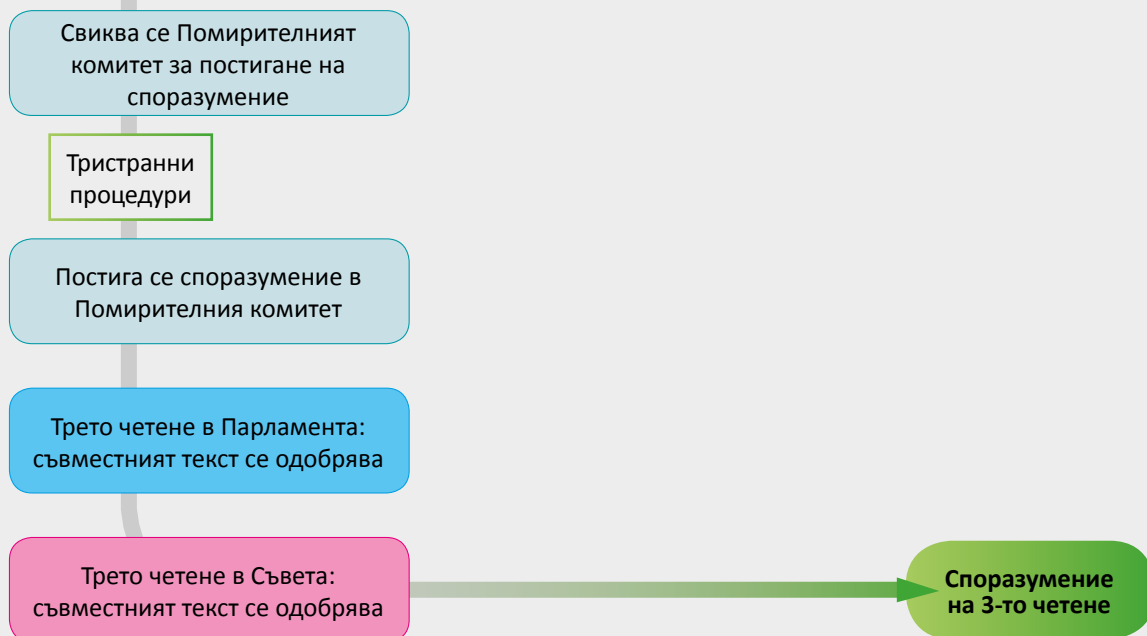
1-во четене

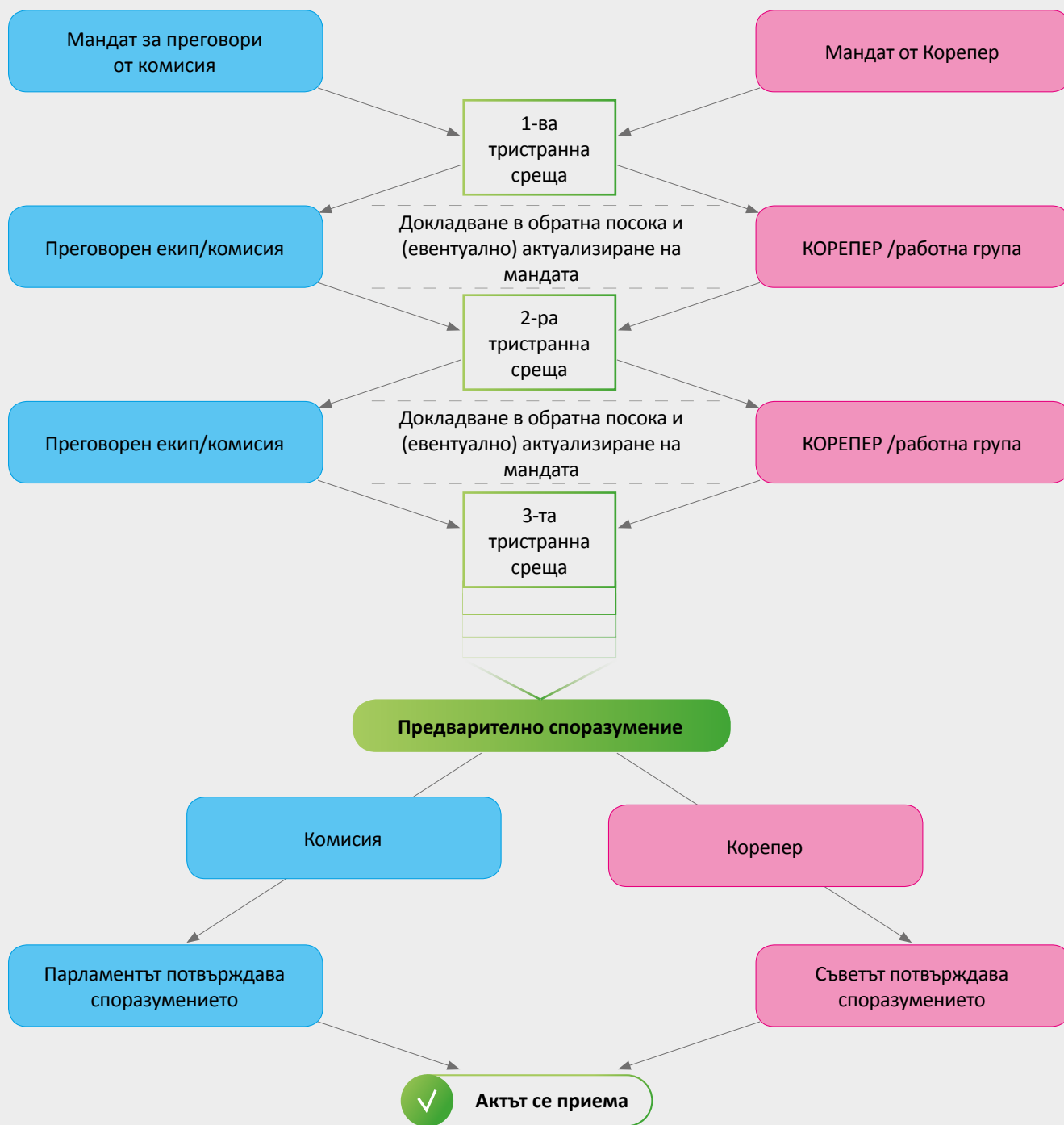
2-ро четене

3-то четене

Процес на преговори съгласно процедурата за съвместно вземане на решение

2.6. Правила на Парламента за преговори

С цел хармонизиране на вътрешните методи на работа и повишаване на прозрачността на законодателната процедура Парламентът измени съществуващия Правилник за своята дейност по отношение на междуинституционалните преговори, като кодифицира до голяма степен съществуващите практики в комисиите. След 10 декември 2012 г. е необходимо официално решение на комисия, за да бъде дадено начало на неформални преговори. Съществува стандартна процедура (член 73 от Правилника за дейността), по която преговорите могат да започнат незабавно въз основа на доклада, приет в комисия, и извънредна процедура (член 73 и член 74 от Правилника за дейността), която се отнася до преговорите, започващи преди приемането на доклад в комисия, и включва пленарно заседание. И двете процедури, приложими за всички законодателни процедури, за които са планирани преговори, съдържат важни елементи:

- решението за започване на преговори изисква абсолютно мнозинство от членовете на комисията и трябва да определи мандата и състава на преговарящия екип;
- документацията (под формата на документ в четири колони), посочваща съответните позиции на участващите институции и евентуални компромисни решения, трябва да бъде разпространена предварително сред членовете на преговарящия екип;
- преговарящият екип трябва да докладва на комисията след всяко тристранно заседание;
- комисията трябва да бъде информирана за окончателния компромис и договореният текст трябва да бъде официално гласуван в комисия и ако бъде одобрен, да се внесе за разглеждане в пленарно заседание.

Преразгледаните правила допринесоха за по-единното прилагане в отделните комисии на вътрешните методи на работа по законодателните досиета, което доведе до засилване на видимостта на мандата за преговори и на прозрачността на разискванията в комисия и на процеса на преговори в рамките на тристранните процедури.

След влизането в сила на тези членове основната част от решенията за започване на преговори относно досиета по процедурата на съвместно вземане на решение бяха взети съгласно стандартната процедура (член 73 от Правилника за дейността).

2.7. Подписване и публикуване на приетия текст

След постигането на споразумение по време на процеса на съвместно вземане на решение (1-во, 2-ро или 3-то четене) и след проверка от юрист-лингвистите председателите на Парламента и на Съвета трябва да подпишат одобрения съвместен текст, известен като „LEX“.

Председателят на Парламента и председателството на Съвета подписват текста LEX съвместно, обикновено в контекста на пленарните сесии в Страсбург.

Фотография: г-н Витаутас Лешкевичус, литовски заместник-министър по европейските въпроси, и г-н Шулц, председател на Парламента, подписват новото законодателство

След подписването им текстовете LEX се публикуват в Официален вестник заедно със съвместно приетите декларации.

3. КЛЮЧОВИ УЧАСТНИЦИ И ТЕХНИТЕ РОЛИ В ПРОЦЕДУРАТА НА СЪВМЕСТНО ВЗЕМАНЕ НА РЕШЕНИЕ

3.1. Комисията

Европейската комисия представлява общия интерес на Европейски съюз като цяло (а не интересите на отделните държави членки или граждани) и отговаря, наред с другото, за предлагането на законодателни актове, изпълнението на решенията, надзора над прилагането на законодателството на ЕС и осигуряване на спазването на Договорите на Съюза. Комисията се състои от колегиума на членовете на Комисията, който е съставен от председател и 27 членове, т.е. по един член от всяка държава членка.²⁶ Колегиалността, в съответствие с която членовете на Комисията са солидарно отговорни за приетите решения и предприетите действия, е ключовият принцип, залегнал във всички процедури за вземане на решения в рамките на Комисията, било то по време на подготовката на законодателни предложения (напр. междуведомствените консултации или срещи на кабинетите на членовете на Комисията) или по време на междуинституционалните преговори (напр. заседания на Групата за междуинституционални отношения (GRI)).

Рамката и принципите на процедурите на вземане на решения на Комисията се определят в Процедурния правилник на Комисията.²⁷

Договорът предоставя на Комисията почти монополно положение за поемане на законодателна инициатива (член 17, параграф 1 от ДЕС).²⁸ Съответно Комисията е отговорна за изготвянето на почти всички предложения за законодателни актове, в частност тези по процедурата на съвместно вземане на решение. За да изготви законодателно предложение, Европейската комисия извършва широки консултации със заинтересованите страни и обществеността, взема предвид доклади от експерти, приема Зелени и Бели книги и др. Освен това, за всички законодателни предложения (и някои незаконодателни предложения) тя извършва оценка на въздействието, за да се анализират преките и косвените последици на предлаганата мярка.

Предложението на Комисията се приема от колегиума на членовете на Комисията въз основа или на писмена процедура (без обсъждане сред членовете

²⁶ Според Договорите от 1 ноември 2014 г. Комисията следва да се състои от брой членове, които отговарят на две трети от броя на държавите членки, освен ако Европейският съвет, като действа с единодушие, реши да промени този брой (член 17, параграф 5 от ДЕС). През май 2013 г. Европейският съвет реши, че Комисията ще продължи да се състои от брой членове, равняващ се на броя на държавите членки; Европейският съвет ще преразгледа това решение преди назначаването на първата Комисия, следващо по-ранната от следните две дати: датата на присъединяване на 30-ата държава членка или назначаването на Комисията, следваща тази, която трябва да встъпи в длъжност на 1 ноември 2014 г.

²⁷ Решение на Комисията от 24 февруари 2010 г. за изменение на нейния процедурен правилник, 2010/138/ЕС, Евратом, ОВ L 55, 5.3.2010 г., стр. 60–67.

²⁸ Парламентът и Съветът, съответно съгласно членове 225 и 241 от ДФЕС, могат да поискат от Комисията да представи подходящи предложения за целите на прилагане на Договорите.

на Комисията) или на устна процедура (досието се обсъжда от колегиума на членовете на Комисията) и се публикува в Официален вестник на Европейския съюз (серия „С“).

Предложението се изпраща едновременно на Парламента и на Съвета, като в този момент процедурата на съвместно вземане на решение започва, и Комисията може да промени или оттегли своето предложение по всяко време, преди Съветът да е предприел действие (т.е. преди Съветът да приеме своята позиция на първо четене).²⁹

По време на цялата законодателна процедура Комисията подкрепя съзаконодателите, като предоставя технически разяснения, изменя своето предложение и играе улесняваща роля по време на междуинституционалните преговори. Комисията действа като „честен посредник“ при защитата или договарянето на своите законодателни предложения по време на всички етапи на законодателния процес в съответствие с правото си на инициатива и в съответствие с принципа на равно третиране на Парламента и Съвета.³⁰

На всички етапи от законодателната процедура, позицията на Комисията в междуинституционални преговори се одобрява от колегиума чрез Групата за междуинституционални отношения.³¹ Групата за междуинституционални отношения (GRI) заседава почти всяка седмица и наред с другото, обсъжда и приема позицията, която Комисията следва да заема в предстоящите тристранни срещи по всички досиета в процес на договаряне. Следователно по принцип представителите на Комисията, участващи в тристранните срещи, могат да се съгласят единствено *ad referendum* с важни промени в законодателните предложения на Комисията, договорени от съзаконодателите, освен ако или докато преразгледаните позиции на Комисията бъдат официално одобрени от колегиума на членовете на Комисията.

В тристранните срещи по време на първо и второ четене Комисията се представлява от водещата Генерална дирекция (обикновено от началник-отдела или директора) или за политически важни досиета от отговорния генерален директор или член на Комисията със съдействието на Генералния секретариат и понякога на Правната служба на Комисията.

---

²⁹ Съгласно Протокол № 2 към Договора от Лисабон, Комисията трябва да изпрати проекта на законодателен акт на националните парламенти по същото време, когато го изпраща и на съзаконодателите. В рамките на срок от осем седмици националните парламенти могат да дадат мотивирани становища относно това, дали проектът на законодателен акт спазва принципа на субсидиарност. Вж. точка 3.4 за повече информация.

³⁰ Вж. Рамковото споразумение относно отношенията между Парламента и Комисията, съгласно което Комисията трябва да „отчита надлежно съответните роли, предоставени от договорите на Парламента и Съвета, по-специално по отношение на основния принцип на равно третиране“.

³¹ Групата за междуинституционални отношения се състои от отговарящите за междуинституционалните отношения представители от кабинетите на всички членове на Комисията. Тя се председателства от представителя на кабинета на председателя на Комисията, подпомаган от Генералния секретариат и Правната служба.

3.2. Съветът

Съветът на ЕС представлява правителствата на държавите членки. Той е мястото, където министрите от всички държави от ЕС се срещат в редица състави според съответния ресор, за да приемат закони и да координират политики. Съветът упражнява законодателни функции съвместно с Парламента (член 16, параграф 1 от ДЕС). Той работи на три взаимосвързани равнища: работни групи подготвят работата на Комитета на постоянните представители (Корепер), който подготвя работата на различните състави на Съвета. Заседанията, провеждани и на трите равнища, се председателстват от държавата членка, която заема ротационното шестмесечно председателство на Съвета.³²

Дневният ред на заседанията на Съвета отразява напредъка, постигнат в Корепер и в съответните работни групи и комитети. Той се състои от точки А, които да бъдат одобрени без разисквания след постигане на споразумение в рамките на Корепер, и точки Б, които да се обсъждат.

Корепер работи в два състава: Корепер I, състоящ се от заместник постоянните представители, се занимава с по-технически въпроси, а Корепер II, състоящ се от постоянните представители, се занимава с политически, търговски, икономически или институционални въпроси.³³

Работата на Корепер на свой ред е подкрепяна от редица работни групи и комитети, известен като „подготвителни органи на Съвета“. Тези органи имат роля, подобна на тази на парламентарните комисии в Парламента: те заседават редовно, за да разглеждат законодателни предложения и извършват други подготвителни работи, които подготвят почвата за решения на Съвета.

Повечето работни групи и комитети, съставени от експерти от всяка държава членка, се създават от Корепер по теми в зависимост от съответния ресор на състава на Съвета, на когото те помагат.³⁴

---

³² Председателството на Съвета се сменя ротационно сред държавите членки на всеки шест месеца. През този шестмесечен период (от 1 януари до 30 юни или от 1 юли до 31 декември) държавата членка е действащ председател на Съвета и като такъв председателства заседанията на Съвета и на неговите подготвящи органи и представлява Съвета в отношенията с другите институции на ЕС. Редът на „ротационното“ председателство се установява от Съвета и редовно се осъвременява: най-скорошното му решение (ОВ L 1, 4.1.2007 г., стр. 11) от 1 януари 2007 г. определя реда на председателствата до първата половина на 2020 г. (вж. списъка в Приложение 2.6).

³³ Корепер II подготвя работата на съставите на Съвета, които се занимават с икономически и финансови въпроси, външни работи, общи въпроси и правосъдие и вътрешни работи. Корепер I подготвя работата на съставите на Съвета, свързани с конкурентоспособност, образование, младеж, култура и спорт, заетост, социална политика, здравеопазване и защитата на потребителите, околна среда, транспорт, телекомуникации и енергетика, както и селско стопанство и рибарство (само финансови въпроси или технически мерки за законодателство в областта на ветеринарството, фитосанитарните проблеми или храните).

³⁴ Някои комитети, като Икономическия и финансов комитет, комитетът по търговска политика и комитетът по политика и сигурност са създадени директно чрез Договорите, чрез междуправителствени решения или с решения на Съвета. Повечето от тези комитети са постоянни и често имат назначен или избран председател.

Макар да няма формално изискване за равнището, на което трябва да бъде получен мандат за преговори (т.е. на равнище работна група, Корепер или Съвет), те обикновено се приемат от Корепер (с квалифицирано мнозинство, макар на практика да няма гласуване), най-малко що се отнася до първоначалния мандат. В крайна сметка председателството, което представлява Съвета по време на междуинституционалните преговори, решава как да действа по отношение на преразглеждането на мандати (което може, ако е необходимо, да се извърши в работната група) и обсъждането (винаги устно) на резултатите от тристранни процедури.

По време на фазата на преговорите по законодателните досиета контактите обикновено се провеждат между съзаконодателите. При тристранните срещи по време на първото и второто четене Съветът обикновено е представляван от посланика – председател на Корепер II, или заместник-посланика – председател на Корепер I, в зависимост от разглеждания въпрос, а като изключение може да бъде представляван от съответния министър за политически важни досиета. Въпреки това, предвид големия брой тристранни срещи и в зависимост от естеството на досието и държавата членка, осъществяваща ротационното председателство на Съвета, тристранните процедури често се ръководят от съответните председатели на работни групи. Полезни контакти за Парламента по време на фазата на преговорите са също така представителите от групите „Мертенс“ и „Античи“ на всяко председателство.³⁵

В рамките на помирителната процедура делегацията на Съвета се състои от представителите на държавите членки, т.е. на постоянните представители (Корепер II) или техните заместници (Корепер I) в зависимост от темата на досието. По време на заседанията на Помирителния комитет държавата членка, поела председателството, се представлява от министър. Това лице изпълнява функциите на съпредседател на Комитета заедно със заместник-председателя на Парламента, който председателства конкретната делегация на ЕП.

Ежедневното функциониране на Съвета се ръководи от неговия Процедурен правилник.³⁶ Подобно на Секретариата на Парламента Генералният секретариат на Съвета осигурява координацията на процеса на вземане на решения на Съвета. Той играе важна роля като юридически съветник (чрез своята Правна служба) и като доставчик на логистично осигуряване, хроникьор (институционална памет) и посредник. Той изпълнява ключова подкрепяща роля за председателствата, особено след присъединяването на нови държави членки, които нямат опит в ролята на председател.

Освен това за конкретна цел могат да бъдат създадени комитети ad hoc, които да прекратяват съществуването си след изпълнение на задачата.

³⁵ Групите „Мертенс“ и „Античи“ подготвят работата съответно на Корепер I и Корепер II.

³⁶ Решение на Съвета 2009/937/ЕС от 1 декември 2009 година за приемане на Процедурен правилник на Съвета (ОВ L 325, 11.12.2009 г., стр. 35), изменено.

3.3. Парламент

В Парламента законодателната работа се извършва от компетентната в областта („водеща“) парламентарна комисия или комисии.³⁷ Всяко законодателно предложение, което се предава на определена комисия, се разпределя (обикновено след решение на координаторите на комисията) на политическа група, която назначава „**докладчик**“ за изготвяне на доклада от името на комисията. Другите политически групи определят „**докладчици в сянка**“, които да координират тяхната позиция по въпроса.

Отговорност на **председателя** е да председателства заседанията на комисията и на нейните координатори. Председателят разполага с правомощия по отношение на процедурите за гласуване и се произнася по допустимостта на предложенията за изменения. Председателят също така председателства междуинституционалните преговори и представлява комисията както в Парламента, така и извън него.

В началото на законодателния мандат всяка политическа група определя един свой член, който да действа като неин **координатор** в комисията. Координаторите заседават в закрыта сесия („при закрыти врата“) в рамките на заседанията на комисията. Комисията може да им делегира правомощието да вземат решения за разпределение на доклади и становища на групите, за провеждане на изслушвания в комисията, за възлагане на проучвания, за делегации на комисията и други въпроси от съдържателен характер или свързани с организацията на работата на комисията.

В междуинституционалните преговори по време на първо и второ четене Парламентът се представлява от преговарящ екип, воден от докладчика, отговорен за досието, който често се председателства от председателя на водещата комисия (или водещите комисии) (или от определен от него заместник-председател) и включва също докладчиците в сянка от всяка политическа група (вж. чл. 73 от Правилника за дейността).³⁸

Парламентарните комисии и техните членове са подпомагани в своята законодателна дейност от секретариатите на комисиите (които организират заседанията на комисиите и работната програма и предоставят подкрепа и съвети за дейността на комисията и докладите/становищата), от съветниците на политически групи (които предоставят подкрепа и съвети на координатора на своята група и на отделни членове на ЕП), от сътрудниците на членовете на ЕП и други парламентарни служби, включително Отдела за помирителни процедури и процедури за съвместно вземане на решение, Правната служба, Дирекцията по

³⁷ Приложение VI от Правилника за дейността на Европейския парламент описва съответните правомощия и отговорности на всяка една от постоянните комисии на Парламента (които са 20 на брой в началото на 8-ия парламентарен мандат).

³⁸ За подробно описание на процедурата на съвместно вземане на решение вж. точки 2.1 и 2.2.

законодателни актове, генералните дирекции съответно за писмени и устни преводи и Пресотдела. На трето четене отделът за помирителни процедури и процедури за съвместно вземане на решение подпомага делегацията на ЕП по време на цялата помирителна процедура.

Ежедневното функциониране на Парламента, включително по отношение на неговата вътрешна организация и процедури за вземане на решение, се урежда от неговия подробен Правилник за дейността.³⁹

Политически органи на Парламента

Председателският съвет се състои от председателя на Парламента и председателите на политическите групи. Той отговаря за общото политическо управление на Парламента и политическите аспекти от неговите дейности, включително за организацията на работата на Парламента, връзките му с други институции и органи на Европейския съюз и връзките с държави извън ЕС.

Бюрото се състои от председателя на Парламента, 14-имата заместник-председатели (трима от които отговарят за помирителната процедура) и петимата квестори, които са със съвещателна роля. То се занимава с административни и финансови въпроси, свързани с работата на институцията.

Съветът на председателите на комисии се състои от председателите на всички постоянни и специални парламентарни комисии. Той наблюдава напредъка на работата в комисиите и осигурява сътрудничеството и координацията между тях. Той също така предоставя препоръки на Председателския съвет относно, наред с другото, проекта на дневен ред за предстоящите пленарни сесии.

3.4. Други институционални участници

Национални парламенти: Договорът от Лисабон е първият Договор на ЕС с конкретен член (член 12 от ДЕС) относно ролята на националните парламенти, които трябва да „допринасят активно за доброто функциониране на Съюза“. Всъщност в Договора се съдържат редица разпоредби относно националните парламенти, които им предоставят допълнителни права, включително правото за представяне на възражения срещу проект на законодателен акт, който според тях не съответства на принципа на субсидиарност. Протоколи 1 и 2 към Договора от Лисабон допълнително уточняват тази роля.

Съгласно Протокол № 1 относно ролята на националните парламенти и Протокол № 2 относно прилагането на принципите на субсидиарност и на пропорционалност, всеки национален парламент може в срок от осем седмици да приеме мотивирано становище, в което да посочи причините, поради които

³⁹<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+RULES-EP+20140701+TOC+DOC+XML+V0//BG>

счита, че проект на законодателен акт⁴⁰ не съответства на принципа на субсидиарност.

Всеки национален парламент притежава два гласа. В държавите с двукамерна парламентарна система всяка камера притежава един глас.

Ако най-малко $\frac{1}{3}$ от националните парламенти сметат, че проектът не съответства на принципа на субсидиарност, проектът трябва да бъде преразгледан от Комисията (или от друга институция, от която произхожда предложението) („жълт картон“). Този праг пада до $\frac{1}{4}$ за проектите на законодателни предложения, внесени на основание на член 76 от ДФЕС (съдебно сътрудничество по наказателноправни въпроси и полицейско сътрудничество). След това преразглеждане институцията, която дава разрешението, може да реши да запази, измени или оттегли проекта.

Освен това, ако обикновено мнозинство от националните парламенти счете, че проектът на законодателно предложение, представен съгласно обикновената законодателна процедура, не съответства на принципа на субсидиарност, проектът трябва да бъде преразгледан от Комисията („оранжев картон“). След това преразглеждане Комисията може да реши да запази, измени или оттегли предложението. Ако Комисията реши да запази предложението, тогава двете направления на законодателната власт, преди приключване на първото четене, трябва да разгледат въпроса за съвместимостта на предложението с принципа на субсидиарност. Ако Парламентът с обикновено мнозинство от своите членове и Съветът с мнозинство от 55% от членовете си сметат, че предложението не съответства на принципа на субсидиарност, разглеждането на предложението се прекратява.

Европейски съвет: Европейският съвет дава на Съюза необходимия тласък за неговото развитие и определя неговите общи политически насоки и приоритети. Съгласно член 15 от ДЕС той не изпълнява законодателни функции. Независимо от това, заключенията на Европейския съвет в дадена област на политиката определят общите политически приоритети в тази област.

Европейският съвет се състои от държавните или правителствените ръководители на държавите членки, председателя на Европейския съвет и председателя на Комисията. Върховният представител по въпросите на външните работи и политиката на сигурност участва в неговата работа. Европейският съвет заседава обикновено два пъти на всеки шест месеца, но може да бъде свикван на извънредни заседания, когато ситуацията изисква това.

---

⁴⁰ Съгласно член 3 от Протокол № 2 проект на законодателен акт означава „предложенията на Комисията, инициативите на група държави членки, инициативите на Европейския парламент, исканията на Съда, препоръките на Европейската централна банка и исканията на Европейската инвестиционна банка, които целят приемането на законодателен акт“.

Европейската централна банка (ЕЦБ, със седалище във Франкфурт, Германия) управлява еврото – единната валута на ЕС – и поддържа ценовата стабилност в ЕС. ЕЦБ отговаря също така за определянето на рамките и изпълнението на икономическата и паричната политика на ЕС. В конкретни случаи, предвидени в Договорите, ЕЦБ може да препоръча предложение за законодателен акт съгласно обикновената законодателна процедура (член 294, параграф 15 от ДФЕС).

Европейският икономически и социален комитет (ЕИСК) е консултативен орган на Европейския съюз, съставен от представители на организациите на работодателите, на работниците, както и от други представители на гражданското общество (по-специално в социално-икономическата, гражданската, професионалната и културната област) (член 300 и членове 301 – 304 от ДФЕС).

Комитетът на регионите (КР) е консултативен орган на Съюза, съставен от регионални и местни представители (член 300 и членове 305 – 307 от ДФЕС).

Комисията, Парламентът и Съветът трябва да се допитват до ЕИСК и КР, когато Договорът изисква това (като цяло за политики, свързани с техните съответни сфери на интереси), или в случаите, в които те сметнат за уместно, например по актуални политически въпроси. В случаите, в които консултацията с комитетите е задължителна съгласно обикновената законодателна процедура, Парламентът не може да приеме позицията си на първо четене, преди да получи становищата на комитетите. Парламентът, Съветът или Комисията често определят на комитетата срок за внасяне на неговото становище (членове 304 и 307 от ДФЕС). След изтичането на срока липсата на становище не е пречка за предприемане на по-нататъшни действия. Двата комитетата могат освен това да приемат становища по собствена инициатива.

Съдът на Европейския съюз (СЕС, със седалище в Люксембург) тълкува правото на ЕС, за да се гарантира, че то се прилага по един и същ начин във всички страни от ЕС. Мисията му е да гарантира спазването на закона при тълкуването и прилагането на Договорите. По този начин той урежда правни спорове между правителства от ЕС и институции на ЕС. Отделни лица, предприятия или организации също могат да сезират Съда, ако правата им са били нарушени от дадена институция на ЕС. Парламентът участва в производства пред Съда на ЕС с цел да защити интересите, правата и прерогативите на институцията, по-специално когато се оспорва валидността на акт, приет самостоятелно от Парламента или съвместно със Съвета.

В конкретни случаи, предвидени в Договорите, Съдът на ЕС може да поиска предложение за законодателен акт съгласно обикновената законодателна процедура (член 294, параграф 15 от ДФЕС).

4. ДРУГИ ПРОЦЕДУРИ, В КОИТО ПАРЛАМЕНТЪТ ИГРАЕ РОЛЯ

4.1. Делегирани актове и актове за изпълнение

По-голямата част от законодателството на ЕС, основно законодателство, прието по процедурата за съвместно вземане на решение, съдържа разпоредби, позволяващи на Комисията да приема делегирани актове или актове за изпълнение. Решенията, взети по тези процедури, макар и да са често въпрос на детайли и с технически характер, могат да бъдат политически значими и да имат значително въздействие.

Въвеждането на делегирани актове с Договора от Лисабон (член 290 от ДФЕС) (мерки с общо приложение за изменяне или допълване на някои несъществени елементи от основния акт) укрепват прерогативите на Парламента: неговото право на вето е неограничено и той може във всеки момент да оттегли правомощията, дадени на Комисията за приемане на делегирани актове в рамките на даден основен акт. За актове за изпълнение (член 291 от ДФЕС) правомощието на Парламента е ограничено и не съществува възможност за вето.

Решението да се делегират на Комисията делегирани или изпълнителни правомощия трябва да бъде взето и изборът между делегирани актове и актове за изпълнение трябва да бъде направен в основния акт от законодателя по време на процедурата на съвместно вземане на решение.

4.2. Процедура на одобрение

При процедурата на одобрение се изисква Съветът да получи одобрението на Парламента по проект на акт. Парламентът може да го приеме или отхвърли, но не може да го изменя. Процедурата се прилага а) като специална законодателна процедура, например за създаването на Европейска прокуратура (член 86, параграф 1 от ДФЕС), приемането на система на собствените ресурси и на многогодишната финансова рамка (членове 311 и 312 от ДФЕС) или за законодателството, приемано по „субсидиарното“ правно основание (член 352 от ДФЕС), както и б) като незаконодателна процедура в много специфични случаи, например за да се установят сериозни нарушения на основните ценности (член 7 от ДЕС) или да се ратифицират международни споразумения в области, за които се прилага процедурата за съвместно вземане на решение (член 218, параграф 6, буква а), подточка v) от ДФЕС).

4.3. Процедура на консултация

Процедурата на консултация позволява на Парламента да даде становището си по предложение за законодателен акт. Съветът не е правно задължен да взема

предвид становището на Парламента, но в съответствие със съдебната практика на Съда на ЕС, когато Договорът предвижда задължителна консултация с Парламента, той не трябва да вземе решение, без да се е консултирал. Консултацията като специална законодателна процедура се прилага за някои мерки в ограничен брой области на политиката (като конкуренцията, паричната политика, политиката по заетостта и социалната политика, както и за някои мерки от фискален характер в областта на околната среда и енергетиката). Консултация с Парламента също се изисква като незаконодателна процедура, когато се приемат международни споразумения в рамките на общата външна политика и политика на сигурност (ОВППС).⁴¹

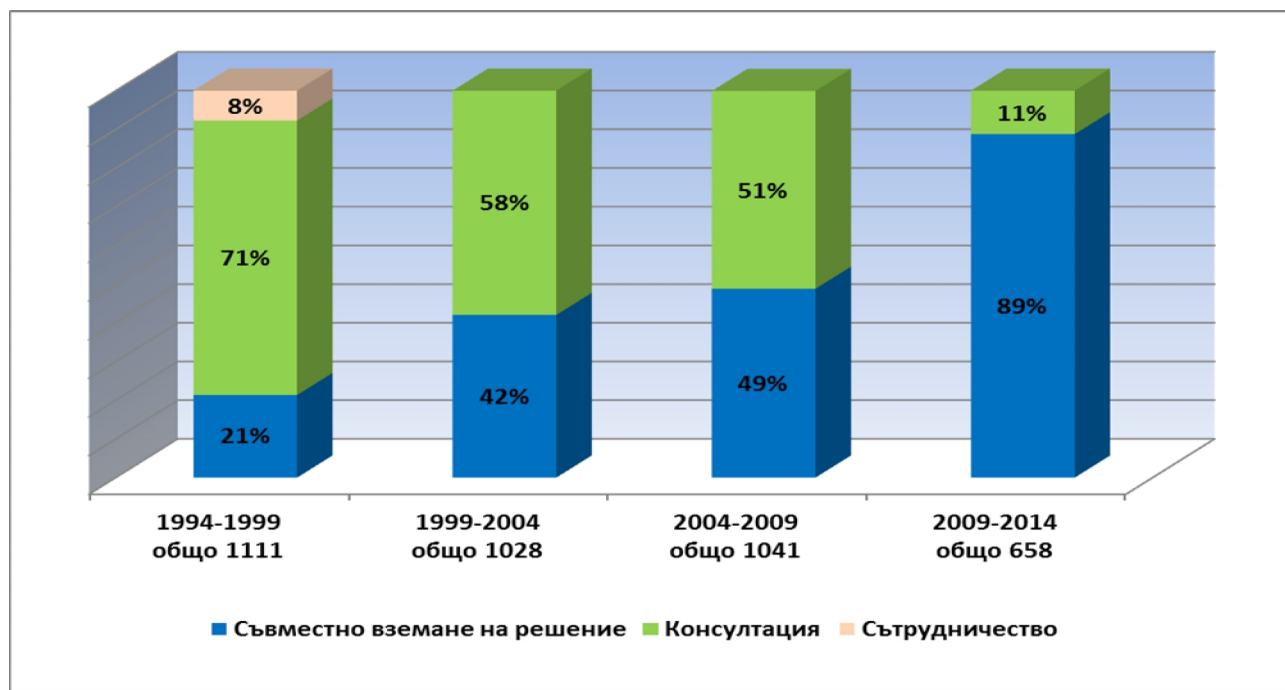
---

⁴¹ За общ преглед на правните основания за процедура на консултация, вж. уебсайта на Отдела за помирителни процедури и процедури за съвместно вземане на решение.

5. СЪВМЕСТНОТО ВЗЕМАНЕ НА РЕШЕНИЕ В ЦИФРИ

След въвеждането на процедурата на съвместно вземане на решение съгласно Договора от Маастрихт през 1993 г. относителната му значимост в сравнение с процедурата на консултация нараства с всеки законодателен мандат. Това до голяма степен отразява постепенното разширяване на обхвата на процедурата, която сега е „обикновена законодателна процедура“, през годините: отначало промяната е постепенна в договорите от Амстердам и впоследствие от Ница, но Договорът от Лисабон, влязъл в сила през декември 2009 г., представлява истинска трансформация на законодателната рамка на ЕС и отбелязва началото на нова ера.

През 7-ия парламентарен мандат с влизането в сила на Договора от Лисабон **почти 90% от законодателните предложения, приемани от Комисията, се разглеждат по обикновената законодателна процедура.** Както е показано на фигура 1, това е значително увеличение в сравнение с 4-ия (21%), 5-ия (42%) и 6-ия (49%) парламентарен мандат. Също така трябва да се отбележи значителният спад в общия брой на законодателните предложения, приети от Комисията в рамките на 7-ия парламентарен мандат, който намалява с около 40% до 658 в сравнение с предходните три парламентарни мандата.

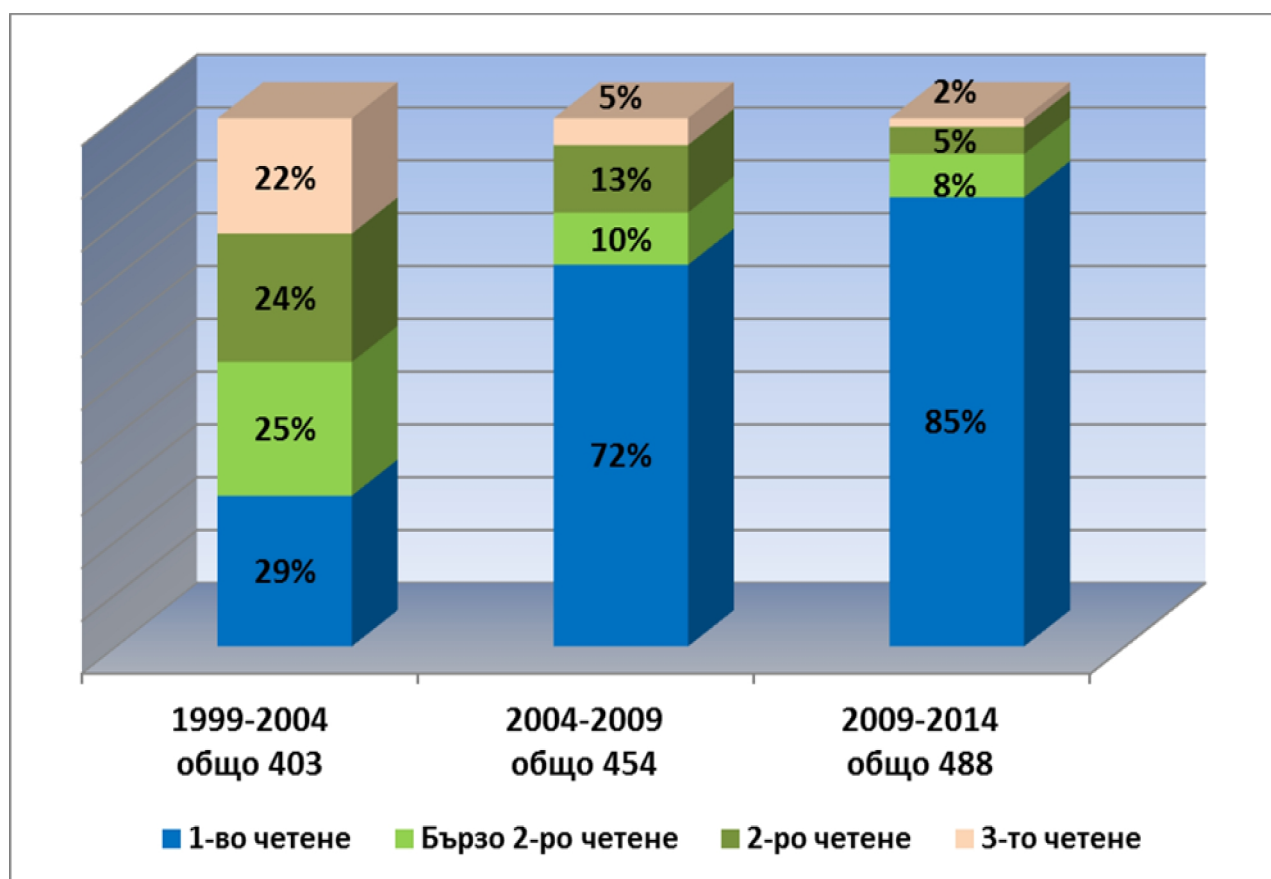

Фигура 1: Разпределение на законодателните предложения според процедурата: сътрудничество, консултация и съвместно вземане на решение за съответния парламентарен мандат⁴²

⁴² Тези статистически данни се основават на датите, на които законодателните предложения са приети от Комисията. Вж. <http://eur-lex.europa.eu/>. Парламентарните мандати, въз основа на които са представени тези

В продължение на тенденцията, наблюдавана вече в предходните парламентарни мандати, **броят и делът на споразуменията на ранен етап от процедурата („бързи споразумения“, т.е. споразумения на първо или бързо второ четене) продължава да нараства и през 2009 – 2014 г.**, докато тези, сключени на етап помирителна процедура, (обикновено само много трудните досиета) стават до голяма степен изключение (вж. фигура 2).

93% от всички приети досиета по процедурата на съвместно вземане на решение са „бързи споразумения“ по време на 7-ия парламентарен мандат, в сравнение с 54% и 82% съответно през 5-ия и 6-ия парламентарен мандат. Съответно броят на досиетата, приети на етап трето четене, намалява значително: той спада от 88 до 23 досиета между 5-ия и 6-ия парламентарен мандат, като през 7-ия парламентарен мандат само 9 досиета достигат до етап помирителна процедура, от които 8 са приключени на етап трето четене.

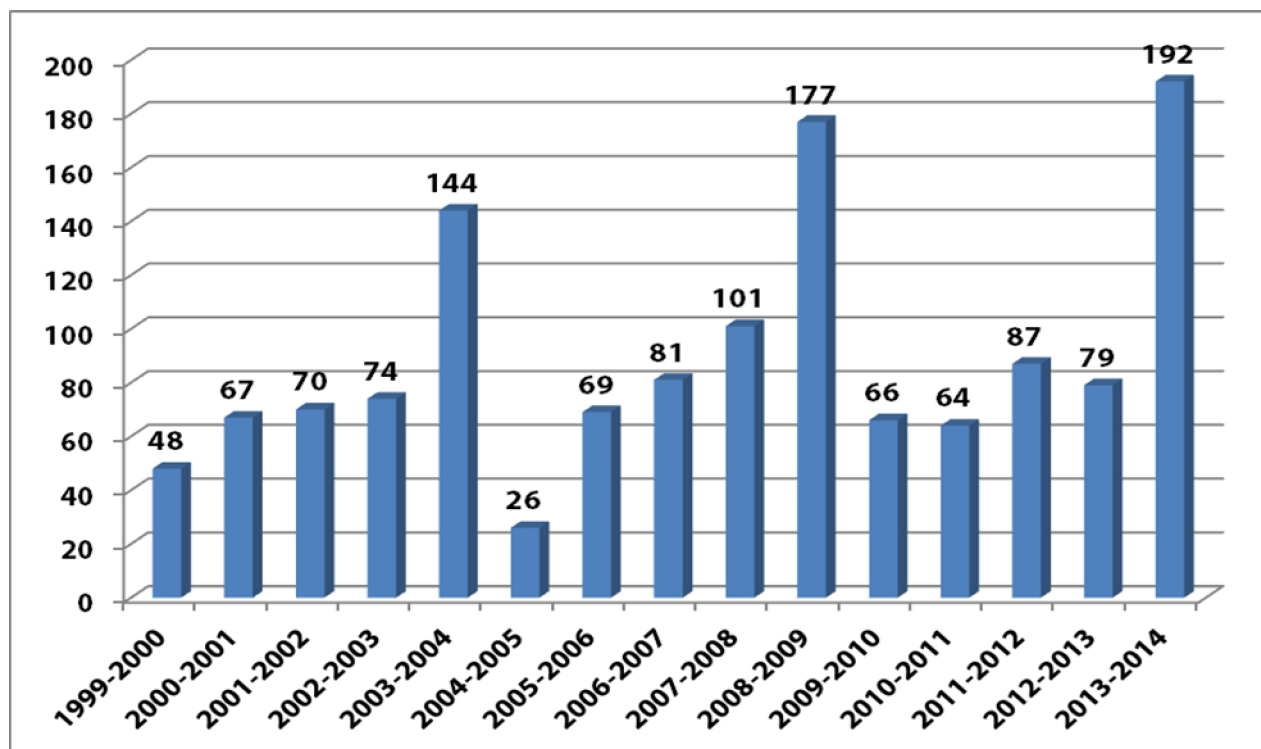

Фигура 2: Процент на досиетата по процедурата на съвместно вземане на решение, приети на първо, бързо второ, второ или трето четене по парламентарен мандат от периода 1999 – 2004 г. насам

и всички следващи цифри, са следните: 1.5.1994 г. – 30.4.1999 г., 1.5.1999 г. – 30.4.2004 г., 1.5.2004 – 13.7.2009 г. и 14.7.2009 г. – 30.6.2014 г.

Фигура 3 по-долу представя броя приети досиета за съответната законодателна година и разкрива циклична тенденция, която съвпада с парламентарните законодателни цикли: броят расте почти непрекъснато в хода на всеки парламентарен мандат със значително увеличение в крайната година от мандата.

Фигура 3: Брой досиета по процедурата на съвместно вземане на решение, приети в рамките на съответната законодателна година, за периода 1999 – 2014 г.⁴³

Промените по отношение на средната продължителност на процедурата на съвместно вземане на решение (вж. таблица 1) са неизбежно свързани с тенденцията към споразумения на първо четене. След 5-ия законодателен мандат (1999 – 2004 г.), когато средната стойност на общото време за приемане на досиета по процедурата на съвместно вземане на решение е 22 месеца, **се наблюдава постепенно намаляване на средната обща продължителност на процедурата на съвместно вземане на решение** до 21 месеца за периода 2004 – 2009 г. и впоследствие до 19 месеца през 7-ия законодателен мандат. Това намаление на средната продължителност на процедурата се обяснява със значителния спад в броя на досиетата, приемани на второ и трето четене. Средното времетраене обаче се е увеличило за споразумения на първо и второ четене за парламентарния мандат 2009 – 2014 г. в сравнение с 1999 – 2004 г.: с шест месеца за досиетата, приключени на етап първо четене, и с осем месеца за тези, които са приключени на етап второ четене.

⁴³ За периода 1999 — 2009 г.: досиета, приети между 1 май на първата година и 30 април на втората година; за периода 2009 — 2014 г.: досиета, приети между 14 юли на първата година и 13 юли на втората година, с изключение на периода 2013 – 2014 г., който продължава до 30 юни 2014 г.

	1999 – 2004 г.	2004 – 2009 г.	2009 – 2014 г.
1-во четене	11 месеца	16 месеца	17 месеца
2-ро четене	24 месеца	29 месеца	32 месеца
3-то четене	31 месеца	43 месеца	29 месеца
Обща средна продължителност	22 месеца	21 месеца	19 месеца

Таблица 1: Средна продължителност на процедурата за съвместно вземане на решение за досиета, приети на етап първо, второ и трето четене, и обща средна продължителност за всички досиета по процедурата за съвместно вземане на решение

6. ПОЛЕЗНИ ДОКУМЕНТИ И ВРЪЗКИ

Най-важни документи, уреждащи процедурата за съвместно вземане на решение	
Договор от Лисабон	Член 293 и член 294 от ДФЕС описват обикновената законодателна процедура. Протоколи № 1 и 2 установяват ролята на националните парламенти при контрола по отношение на принципа на субсидиарност.
Съвместна декларация относно практическите условия и ред за процедурата на съвместно вземане на решение	Изяснява работните методи и практическите условия и ред, уговорени между трите институции за процедурата за съвместно вземане на решение, включително по отношение на тристранните процедури и бързите споразумения.
Правилник за дейността на Парламента (списъкът не е изчерпателен)	Членове 57 – 78 съдържат вътрешните правила за обикновената законодателна процедура, включително правилата за приемане на мандати за междуинституционални преговори. Членове 49, 55 и 56 описват работата на равнището на парламентарните комисии. Членове 54 – 55 описват процедурата за работа с асоциирани и съвместни комисии. Членове 168 – 184 установяват правилата за процедурата на гласуване. Приложение VI посочва правомощията и отговорностите на съответните постоянни комисии. Приложение XIX: Съвместна декларация на Европейския парламент, Съвета и Комисията от 13 юни 2007 г. относно практическите условия и ред за процедурата на съвместно вземане на решение Приложение XX: Кодекс за поведение относно преговорите в рамките на обикновената законодателна процедура

Парламент (www.europarl.europa.eu)

Правилник за дейността:

<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+RULES-EP+20140701+TOC+DOC+XML+V0//BG>

Законодателна обсерватория (база данни относно междуинституционалното вземане на решения)

<http://www.europarl.europa.eu/oeil/home/home.do>

Помирителни процедури и процедури за съвместно вземане на решение (включително статистически данни):

http://www.europarl.europa.eu/code/default_en.htm

Съвет

Правилник за дейността:

http://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=uriserv%3AOJ.L_2009.315.01.0051.01.ENG

Публичен регистър на документи на Съвета:

<http://www.consilium.europa.eu/documents/access-to-council-documents-public-register?lang=bg>

Ръководство за обикновената законодателна процедура:

http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/librairie/PDF/QC3212175ENrevGPO2012.pdf

Комисия (www.ec.europa.eu)

Процедурен правилник:

http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv:OJ.L_2010.055.01.0060.01.ENG

PreLex:

<http://ec.europa.eu/prelex/apcnet.cfm?CL=bg>

Обществени консултации на Комисията (Вашият глас в Европа):

http://ec.europa.eu/yourvoice/consultations/index_bg.htm

Оценки на въздействието и пътни карти на планирани законодателни предложения:

http://ec.europa.eu/smart-regulation/impact/index_en.htm

Договори

Консолидирани версии на Договора за Европейския съюз (ДЕС) и Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС):

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2012:326:FULL:BG:PDF>

Достъп до документи

Регламент (ЕО) № 1049/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2001 г. относно публичния достъп до документи на Европейския парламент, на Съвета и на Комисията:

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/ALL/?uri=CELEX:32001R1049>

Други инструменти за търсене

EUR-Lex:

<http://eur-lex.europa.eu/homepage.html>

7. ПРИЛОЖЕНИЯ

7.1. Член 294 от Договора за функционирането на Европейския съюз

1. Когато в Договорите има препращане към обикновената законодателна процедура за приемането на акт, се прилага следната процедура.
2. Комисията внася предложение в Европейския парламент и в Съвета.

Първо четене

3. Европейският парламент приема позиция на първо четене и я предава на Съвета.
4. Ако Съветът одобри позицията на Европейския парламент, предложеният акт се приема с формулировката, която съответства на позицията на Европейския парламент.
5. Ако Съветът не одобри позицията на Европейския парламент, той приема своя позиция на първо четене и я предава на Европейския парламент.
6. Съветът изчерпателно информира Европейския парламент за основанията, мотивирали го за приемане на неговата позиция на първо четене. Комисията изчерпателно информира Европейския парламент за своята позиция.

Второ четене

7. Ако в срок от три месеца след предаването Европейският парламент:
  - а) одобри позицията на Съвета на първо четене или не се произнесе, предложеният акт се счита за приет с формулировката, която съответства на позицията на Съвета;
  - б) отхвърли, с мнозинство от съставляващите го членове, позицията на Съвета на първо четене, предложеният акт се счита за неприет;
  - в) предложи, с мнозинство от съставляващите го членове, изменения в позицията на Съвета на първо четене, така измененият текст се предава на Съвета и на Комисията, която представя становище относно измененията.
8. Ако в срок от три месеца след получаване на измененията, внесени от Европейския парламент, Съветът, като действа с квалифицирано мнозинство:
  - а) одобри всички тези изменения, актът се счита за приет;
  - б) не одобри всички изменения, председателят на Съвета, съгласувано с председателя на Европейския парламент, свиква помирителния комитет в срок от шест седмици.

9. Съветът действа с единодушие относно измененията, за които Комисията е дала отрицателно становище.

Помирителна процедура

10. Помирителният комитет, който се състои от членове на Съвета или техни представители и от равен брой членове, представляващи Европейския парламент, има за задача да постигне споразумение по общ проект с квалифицирано мнозинство от членовете на Съвета или техните представители и с мнозинство от членовете, представляващи Европейския парламент, в срок от шест седмици от момента на неговото свикване, въз основа на позициите на второ четене на Европейския парламент и на Съвета.
11. Комисията участва в работата на помирителния комитет и предприема всички необходими инициативи, за да подпомогне сближаването на позициите на Европейския парламент и на Съвета.
12. Ако в срок от шест седмици след неговото свикване помирителният комитет не одобри общ проект, предложеният акт се счита за неприет.

Трето четене

13. Ако в този срок помирителният комитет одобри общ проект, Европейският парламент и Съветът разполагат поотделно с по шест седмици от датата на одобрението, за да приемат съответния акт съгласно този проект, като Европейският парламент действа с мнозинство от подадените гласове, а Съветът – с квалифицирано мнозинство. Ако това не бъде изпълнено, предложеният акт се счита за неприет.
14. Сроковете от три месеца и от шест седмици, посочени в настоящия член, могат да бъдат продължени съответно с не повече от един месец и от две седмици, по инициатива на Европейския парламент или на Съвета.

Особени разпоредби

15. Когато в случаите, предвидени в Договорите, спрямо законодателен акт се прилага обикновената законодателна процедура по инициатива на група държави членки, по препоръка на Европейската централна банка или по искане на Съда, параграф 2, параграф 6, второ изречение и параграф 9 не се прилагат.

В тези случаи Европейският парламент и Съветът предават на Комисията проекта за акт, както и своите позиции на първо и второ четене. Европейският парламент или Съветът могат да поискат становището на Комисията във всеки момент от процедурата, като Комисията може също да представи становището си по своя собствена инициатива. Тя може освен това, ако счете за необходимо, да участва в помирителния комитет, в съответствие с параграф 11.

7.2. Списък на правните основания за обикновена законодателна процедура в Договора от Лисабон⁴⁴

В настоящото приложение се изброяват правните основания, за които се прилага установената от Договора от Лисабон обикновена законодателна процедура.

Подчертаните тематични области са тези, за които правното основание е изцяло ново съгласно Договора от Лисабон или са настъпили промени в процедурата, така че съответните мерки понастоящем подлежат на процедурата на съвместно вземане на решение/обикновената законодателна процедура.

Номерацията на членовете от ДЕС и ДФЕС съответства на тази в консолидираната версия на Договорите (в съответствие с приложената към Договора от Лисабон таблица).

Членове от предишния Договора са обозначени с курсив и в случаите, когато с Договора от Лисабон се изменя процедурата, е обозначена също така прилаганата преди това процедура.

1. Услуги от общ икономически интерес (Член 14 от ДФЕС) (Член 16 от ДЕО)
2. Процедури за правото на достъп до документи (член 15, параграф 3 от ДФЕС) (член 255, параграф 2)
3. Защита на данните (член 16, параграф 2 от ДФЕС) (член 286, параграф 2)
4. Мерки за борба срещу дискриминация на основание на гражданство (член 18 от ДФЕС) (член 12 от ДЕО)
5. Основни принципи на мерките за стимулиране на борбата с дискриминацията (член 19, параграф 2 от ДФЕС) (член 13, параграф 2 от ДЕО)
6. Мерки за улесняване на упражняване на правото на всеки гражданин на Съюза да се движи свободно и да пребивава в рамките на територията на държавите членки (член 21, параграф 2 от ДФЕС) (член 18, параграф 2 от ДЕО)
7. Гражданска инициатива (член 24 от ДФЕС)
8. Митническо сътрудничество (член 33 от ДФЕС) (член 135 от ДЕО)
9. Прилагане на правилата на конкуренцията по отношение на общата селскостопанска политика (член 42, който се отнася до член 43, параграф 2 от ДФЕС) (член 36 от ДЕО: квалифицирано мнозинство в Съвета и обикновена консултация с ЕП)
10. Законодателство относно общата селскостопанска политика (член 43, параграф 2 от ДФЕС) (член 37, параграф 2: квалифицирано мнозинство в Съвета и обикновена консултация с ЕП)
11. Свободно движение на работници (член 46 от ДФЕС) (член 40 от ДЕО)

---

⁴⁴ Възпроизведен от Доклада относно Договора от Лисабон А6-0013/2008 – 2007/2286 (INI).

12. Вътрешен пазар – мерки в областта на социалната сигурност за работници – мигранти от Общността⁴⁵ (член 48 от ДФЕС) (член 42 от ДЕО: съвместно вземане на решение – единодушие в Съвета)
13. Право на установяване (член 50, параграф 1 от ДФЕС) (член 44 от ДЕО)
14. Изключване в дадена държава членка на определени дейности от приложението на разпоредбите относно правото на установяване (член 51, втора алинея от ДФЕС) (член 45, втора алинея от ДЕО: квалифицирано мнозинство в Съвета без участие на ЕП)
15. Координиране на законовите, подзаконовите и административните разпоредби в държавите членки, предвиждащи специално третиране на чужди граждани с оглед на правото на установяване (член 52, параграф 2 от ДФЕС) (член 46, параграф 2 от ДЕО)
16. Координиране на законовите, подзаконовите и административните разпоредби в държавите членки относно започването и упражняването на дейност като самостоятелно заето лице и взаимното признаване на квалификации (член 53, параграф 1 от ДФЕС) (член 47 от ДЕО: съвместно вземане на решение – Съветът действа с единодушие, когато това води със себе си промяна в законодателството на дадена държава членка)
17. Разширяване на разпоредбите относно свободното предоставяне на услуги по отношение на доставчици на услуги, които са граждани на трети държави и които са се установили на територията на Съюза (член 56, втора алинея от ДФЕС) (член 49, втора алинея от ДЕО: квалифицирано мнозинство в Съвета без участие на ЕП)
18. Либерализиране на услугите в определени сектори (член 59, параграф 1 от ДФЕС) (член 52, параграф 1 от ДЕО: квалифицирано мнозинство в Съвета и обикновена консултация с ЕП)
19. Услуги (член 62 от ДФЕС) (член 55 от ДЕО)
20. Приемане на други мерки по отношение на движението на капитали от и към трети държави (член 64, параграф 2 от ДФЕС) (член 57, параграф 2, първо изречение от ДЕО: квалифицирано мнозинство в Съвета без участие на ЕП)
21. Административни мерки относно движението на капитали във връзка с предотвратяване и борба срещу престъпността и тероризма (член 75 от ДФЕС) (член 60 от ДЕО)
22. Визи, граничен контрол, свободно движение на гражданите на трети държави, управление на външните граници, отсъствие на всякакъв контрол на лицата при преминаване на вътрешните граници (член 77, параграф 2 от ДФЕС) (член 62 от ДЕО: процедурата е определена в член 67 от ДЕО:

---

⁴⁵ С механизъм на „аварийна спирачка“: ако дадена държава членка смята, че въпросните мерки биха засегнали „основополагащите аспекти на системата на социално осигуряване, включително нейното приложно поле, разходите по нея или финансовата структура, или биха засегнали финансовия баланс на тази система, може да поиска отнасянето на този въпрос до Европейския съвет“ (като по този начин автоматично прекратява законодателната процедура). В такъв случай Европейският съвет трябва в срок от четири месеца или да отнесе въпроса обратно до Съвета, като по този начин дава възможност за продължаване на процедурата, или да изиска от Комисията да представи ново предложение.

единодушие в Съвета и обикновена консултация с ЕП, с евентуална възможност за преминаване към съвместно вземане на решение вследствие на решение на Съвета, взето единодушно след консултации с ЕП)

23. Убежище, временна закрила или субсидиарна закрила за граждани на трети държави (член 78, параграф 2 от ДФЕС) (член 63, параграфи 1 и 2, и член 64, параграф 2 от ДЕО: процедурата е определена в член 67 от ДЕО: единодушие в Съвета и обикновена консултация с ЕП, с евентуална възможност за преминаване към съвместно вземане на решение вследствие на решение на Съвета, взето единодушно след консултации с ЕП)
24. Имиграция и борба с трафика на хора (член 79, параграф 2 от ДФЕС) (член 63, параграфи 3 и 4 от ДЕО: процедурата е определена в член 67 от ДЕО: единодушие в Съвета и обикновена консултация с ЕП, с евентуална възможност за преминаване към съвместно вземане на решение вследствие на решение на Съвета, взето единодушно след консултации с ЕП)
25. Мерки за насърчаване на интегрирането на граждани на трети държави (член 79, параграф 4 от ДФЕС)
26. Съдебно сътрудничество по наказателноправни въпроси (с изключение на семейното право)⁴⁶ (член 81, параграф 2 от ДФЕС) (член 65 от ДЕО: процедурата е определена в член 67 от ДЕО: единодушие в Съвета и обикновена консултация с ЕП, с евентуална възможност за преминаване към съвместно вземане на решение вследствие на решение на Съвета, взето единодушно след консултации с ЕП)
27. Съдебно сътрудничество по наказателноправни въпроси – процедури, сътрудничество, уреждане на конфликти, минимални правила за признаване на съдебни решения (член 82, параграфи 1 и 2 от ДФЕС)⁴⁷ (член 31 от ДЕС: единодушие в Съвета и обикновена консултация с ЕП)
28. Минимални правила относно определянето на престъпленията и на санкциите в областта на особено тежката престъпност с трансгранично измерение (член 83, параграф 1 и евентуално параграф 2 от ДФЕС)⁴⁸ (член 31 от ДЕС: процедурата е определена в член 34, параграф 2 и член 39, параграф 1 от ДЕС: единодушие в Съвета и обикновена консултация с ЕП)
29. Мерки за насърчаване на действията в областта на предотвратяването на престъпността (член 84 от ДФЕС)

⁴⁶ Букви д), ж) и з) от параграф 2 от този член съдържат нови правни основания; другите букви са вече обхванати от член 65 от ДЕО. Член 81, параграф 3 от ДФЕС също така позволява на Съвета да приеме решение за определяне на аспектите на семейното право с трансгранично значение, които биха могли да бъдат предмет на актове, приемани съгласно обикновената законодателна процедура.

⁴⁷ В параграф 3 на посочения член е предвиден механизъм на „аварийната спирачка“. Ако дадена държава членка счита, че съответните мерки биха засегнали основни аспекти от системата на наказателно правосъдие на тази държава, тя може да поиска въпросът да бъде отнесен до Европейския съвет. В такъв случай законодателната процедура се спира. Ако след обсъждането в Европейския съвет се постигне консенсус в рамките на четири месеца, проектът се връща на Съвета и спирането се отменя. Ако не се постигне споразумение, най-малко девет държави членки могат да поискат установяването на засилено сътрудничество въз основа на проектопредложението.

⁴⁸ В параграф 3 на посочения член е предвиден механизъм на „аварийната спирачка“. Вж. бележка под линия 47.

30. Евроюст (Член 85, параграф 1, втора алинея от ДФЕС) (Член 31 от ДЕС: процедурата е определена в член 34, параграф 2 и член 39, параграф 1 от ДЕС: единодушие в Съвета и обикновена консултация с ЕП)
31. Мерки за включване на Европейския парламент и на националните парламенти в оценяването на дейностите на Евроюст (член 85, параграф 1, трета алинея от ДФЕС)
32. Полицейско сътрудничество (определени аспекти) (член 87, параграф 2 от ДФЕС) (член 30 от ДЕС: процедурата е определена в член 34, параграф 2 и член 39, параграф 1 от ДЕС: единодушие в Съвета и обикновена консултация с ЕП)
33. Европол (член 88, параграф 2, първа алинея от ДФЕС) (член 30 от ДЕС: процедурата е определена в член 34, параграф 2 и член 39, параграф 1 от ДЕС: единодушие в Съвета и обикновена консултация с ЕП)
34. Процедури за контрол върху дейността на Европол от страна на ЕП и на националните парламенти (член 88, параграф 2, втора алинея от ДФЕС)
35. Прилагане на общата транспортна политика (член 91, параграф 1 от ДФЕС) (член 71 от ДЕО)
36. Морски и въздушен транспорт (член 100, параграф 2 от ДФЕС) (член 80, параграф 2 от ДЕО)
37. Мерки за сближаване на националните разпоредби, които имат за цел създаването и функционирането на единен пазар с цел насърчаване на изпълнението на разпоредбите на член 26 (член 114, параграф 1 от ДФЕС) (член 95, параграф 1 от ДЕО)
38. Мерки за отстраняване на нарушения на вътрешния пазар (член 116 от ДФЕС) (член 96 от ДЕО: квалифицирано мнозинство в Съвета без участие на ЕП)
39. Интелектуална собственост, с изключение на езиковите режими на европейските права на интелектуална собственост (член 118, параграф 1 от ДФЕС)⁴⁹
40. Многостранно наблюдение (член 121, параграф 6 от ДФЕС) (член 99, параграф 5 от ДЕО: процедура на сътрудничество)
41. Изменение на протокола относно уставите на ЕСЦБ и ЕЦБ (член 129, параграф 3 от ДФЕС) (член 107, параграф 5 от ДЕО: единодушие в Съвета или, в зависимост от случая, квалифицирано мнозинство след одобрение от страна на ЕП)
42. Мерки, необходими за използването на еврото (член 133 от ДФЕС) (член 123, параграф 4 от ДЕО)
43. Мерки за насърчаване на заетостта (член 149 от ДФЕС) (член 129 от ДЕО)
44. Социална политика (член 153, параграф 1 с изключение на букви в), г), е) и ж) и параграф 2⁵⁰, първа, втора и последна алинея от ДФЕС) (член 137, параграфи 1 и 2 от ДЕО)

⁴⁹ Поради отсъствието на специално правно основание, до този момент Съюзът е предприемал действия в тази област въз основа на член 308 от ДЕО (понастоящем член 352 от ДФЕС): единодушие в Съвета и обикновена консултация с ЕП.

⁵⁰ В областите, обхванати от тези букви, законодателството се приема от Съвета с единодушие, след консултация с ЕП. Въпреки това, алинея втора съдържа свързваща клауза, в съответствие с която Съветът

45. Социална политика (равни възможности, равно третиране и равно заплащане) (член 157, параграф 3 от ДФЕС) (член 141, параграф 3 от ДЕО)
46. Европейски социален фонд (Член 164 от ДФЕС) (член 148 от ДЕО)
47. Образование (с изключение на препоръки) (член 165, параграф 4, буква а) от ДФЕС) (член 149, параграф 4 от ДЕО)
48. Спорт (член 165, параграф 2, буква ж) и параграф 4 от ДФЕС)
49. Професионално обучение (член 166, параграф 4 от ДФЕС) (член 150, параграф 4 от ДЕО)
50. Култура (с изключение на препоръки) (член 167, параграф 5, първо тире от ДФЕС) (член 151 от ДЕО: съвместно вземане на решение – с единодушие в Съвета)
51. Обществено здраве – мерки за преодоляване на общите проблеми във връзка с безопасността в сферата на здравеопазването⁵¹ (член 168, параграф 4 от ДФЕС) (член 152, параграф 4 от ДЕО)
52. Обществено здраве – мерки за насърчаване на защитата на човешкото здраве и в частност за борба със сериозните трансгранични здравни заплахи, както и мерки за справяне с проблемите, произтичащи от злоупотребата с алкохол и тютюневи изделия (член 168, параграф 5 от ДФЕС⁵²)
53. Защита на потребителите (член 169, параграф 3 от ДФЕС) (член 153, параграф 4 от ДЕО)
54. Трансевропейски мрежи (член 172 от ДФЕС) (член 156 от ДЕО)
55. Промисленост (член 173, параграф 3 от ДФЕС) (член 157, параграф 3 от ДЕО)
56. Мерки в областта на икономическото и социално сближаване (член 175, параграф 3 от ДФЕС) (член 159 от ДЕО)
57. Структурни фондове (член 177, параграф 1 от ДФЕС) (член 161 от ДЕО: единодушие в Съвета и одобрение от страна на ЕП)
58. Кохезионен фонд (член 177, параграф 2 от ДФЕС) (член 161 от ДЕО: единодушие в Съвета и одобрение от страна на ЕП)
59. Европейски фонд за регионално развитие (член 178 от ДФЕС) (член 162 от ДЕО)
60. Рамкова програма за научноизследователска дейност (член 182, параграф 1 от ДФЕС) (член 166, параграф 1 от ДЕО)
61. Създаване на европейското изследователско пространство (член 182, параграф 5 от ДФЕС)
62. Изпълнение на рамковата програма за научни изследвания: правила за участието на предприятията и разпространението на резултатите от научните изследвания (член 183 и член 188, параграф 2 от ДФЕС) (член 167 от ДЕО)

може да вземе решение с единодушие, съгласно което обикновената законодателна процедура може да бъде приложена към параграф 1, букви г), е) и ж).

⁵¹ Предвидените в параграф 4, букви а) и б) от настоящия член мерки бяха вече предвидени в член 152 от ДЕО. Предвидените в букви в) и г) мерки са нови.

⁵² Всички правни основания, предвидени в този параграф, са нови, с изключение на мерките за насърчаване на защитата на човешкото здраве, които вече бяха обхванати от член 152 от ДЕО.

63. Допълнителни програми за научни изследвания за някои държави членки (членове 184 и 188, параграф 2 от ДФЕС) *(член 168 от ДЕО)*
64. Участие в програми за научни изследвания, предприемани от няколко държави членки (член 185 и член 188, параграф 2 от ДФЕС) *(член 169 от ДЕО)*
65. Космическа политика (член 189 от ДФЕС)
66. Околна среда (мерки на Общността за постигане на целите в областта на околната среда, с изключение на мерките от фискален характер) (член 192, параграф 1 от ДФЕС) *(член 175, параграф 1 от ДЕО)*
67. Програма за действие в областта на околната среда (член 192, параграф 3 от ДФЕС) *(член 175, параграф 3 от ДЕО)*
68. Енергетика, като се изключват мерките от фискален характер (член 194, параграф 2 от ДФЕС)⁵³
69. Туризм – мерки за допълване на действията на държавите членки в сектора на туризма (член 195, параграф 2 от ДФЕС)
70. Гражданска защита – защита на гражданското население от природни или предизвикани от човека бедствия⁵⁴ (член 196, параграф 2 от ДФЕС)
71. Административно сътрудничество при прилагане на правото на Съюза от държавите членки (член 197, параграф 2 от ДФЕС)
72. Търговска политика – мерки по прилагането (член 207, параграф 2 от ДФЕС) *(член 133 от ДЕО: квалифицирано мнозинство в Съвета без консултация с ЕП)*
73. Сътрудничество за развитие (член 209, параграф 1 от ДФЕС) *(член 179 от ДЕО)*
74. Икономическо, финансово и техническо сътрудничество с трети държави (член 212, параграф 2 от ДФЕС) *(член 181 А от ДЕО: квалифицирано мнозинство в Съвета и обикновена консултация с ЕП)*
75. Обща рамка за хуманитарни операции (член 214, параграф 3 от ДФЕС)
76. Европейски доброволен корпус за хуманитарна помощ (член 214, параграф 5 от ДФЕС)
77. Правила за политическите партии и тяхното финансиране (член 224 от ДФЕС) *(член 191 от ДЕО)*
78. Създаване на специализирани съдилища (член 257 от ДФЕС) *(член 225 А от ДЕО: единодушие в Съвета и обикновена консултация с ЕП)*
79. Промяна в Статута на Съда на Европейския съюз, с изключение на дял I и член 64 (член 281 от ДФЕС) *(член 245 от ДЕО: единодушие в Съвета и обикновена консултация с ЕП)*
80. Процедури за контрол върху упражняването на изпълнителните правомощия (член 291, параграф 3 от ДФЕС) *(член 202 от ДЕО: единодушие в Съвета и обикновена консултация с ЕП)*
81. Европейска администрация (член 298, параграф 2 от ДФЕС)
82. Приемане на финансови правила (член 322, параграф 1 от ДФЕС) *(член 279, параграф 1 от ДЕО: квалифицирано мнозинство в Съвета)*

⁵³ Поради отсъствието на специално правно основание, до този момент Съюзът е предприемал действия в тази област въз основа на член 308 от ДЕО (понастоящем член 352 от ДФЕС): *единодушие в Съвета и обикновена консултация с ЕП.*

⁵⁴ Вж. бележка под линия 53.

83. Борба с измамите, които засягат финансовите интереси на Съюза (член 325, параграф 4 от ДФЕС) (член 280, параграф 4 от ДЕО)
84. Правилник за длъжностните лица на Европейския съюз и Условия за работа на другите служители на Съюза (член 336 от ДФЕС) (член 283 от ДЕО: *квалифицирано мнозинство в Съвета и обикновена консултация с ЕП*)
85. Статистика (член 338, параграф 1 от ДФЕС) (член 285, параграф 1 от ДЕО)

7.3. Съвместна декларация относно практическите условия и ред за процедурата на съвместно вземане на решение от 13 юни 2007 г. (член 251 от Договора за ЕО)

ОБЩИ ПРИНЦИПИ

1. Европейският парламент, Съветът и Комисията, по-нататък наричани общо „институциите“, отбелязват, че настоящата практика на провеждане на разговори между Председателството на Съвета, Комисията и председателите на съответните комисии и/или докладчиците на Европейския парламент и между съпредседателите на Помирителния комитет, показва, че дава добри резултати.
2. Институциите потвърждават, че тази практика, която се разви на всички етапи на процедурата на съвместно вземане на решение, трябва да продължи да бъде насърчавана. Институциите се ангажират да разгледат методите си на работа, с оглед още по-ефективно използване на пълния обхват на процедурата на съвместно вземане на решение, както е установена в Договора за ЕО.
3. Настоящата съвместна декларация изяснява тези методи на работа и практическите мерки за прилагането им. Тя допълва Междуинституционалното споразумение за по-добро законотворчество⁵⁵, и по-специално неговите разпоредби, отнасящи се до процедурата на съвместно вземане на решение. Институциите се задължават да спазват напълно тези ангажименти в съответствие с принципите на прозрачност, отчетност и ефективност. В тази връзка, институциите следва да обърнат специално внимание на постигането на напредък по отношение на предложенията за опростяване, като същевременно се спазват достиженията на правото на ЕО.
4. Институциите си сътрудничат добросъвестно по време на цялата процедура, с оглед сближаване, доколкото е възможно, на техните позиции, като по този начин подготвят, когато е подходящо, приемането на съответния акт на ранен етап от процедурата.

---

⁵⁵ ОВ С 321, 31.12.2003 г., стр. 1.

5. С оглед постигане на тази цел, те си сътрудничат посредством подходящи междуинституционални контакти за проследяване на напредъка на работата и анализиране на степента на съгласуваност на всички етапи от процедурата на съвместно вземане на решение.

6. Институциите, в съответствие с техните вътрешни процедурни правилници, се ангажират да обменят редовно информация относно постигнатия напредък по досиетата, разглеждани по процедурата на съвместно вземане на решение. Те осигуряват съответните им работни календари да бъдат съгласувани доколкото е възможно, за да се даде възможност за последователно и съгласувано провеждане на процедурите. Следователно те ще се стремят да съставят примерен график за различните етапи, водещи до окончателното приемане на различни законодателни предложения, като напълно зачитат политическия характер на процеса на вземане на решение.

7. Сътрудничеството между институциите в контекста на съвместното вземане на решение често се извършва под формата на тристранни срещи („трилози“). Тази система на трилози е показала надеждността и гъвкавостта си, като допринася както за значително увеличаване на възможностите за постигане на споразумение на етапите на първо и второ четене, така и за подготовката на работата на Помирителния комитет.

8. Такива трилози обичайно се провеждат в неформална рамка. Те може да се провеждат на всички етапи от процедурата и на различни равнища на представителност, в зависимост от естеството на очакваната дискусия. Всяка институция, в съответствие със своя процедурен правилник, посочва участниците си за всяка среща, определя мандата си за преговори и своевременно информира другите институции за начина на провеждане на срещите.

9. В рамките на възможното, всички проекти на компромисни текстове, внесени за обсъждане на предстояща среща, се разпространяват предварително до всички участници. С оглед повишаване на прозрачността, трилозите, които се провеждат в Европейския парламент и Съвета се обявяват, когато това е възможно.

10. Председателството на Съвета ще полага усилия да присъства на срещите на парламентарните комисии. То внимателно ще разглежда всички получени искания за предоставяне на информация, свързана с позицията на Съвета, когато това е подходящо.

Първо четене

11. Институциите си сътрудничат добросъвестно с цел сближаване, доколкото е възможно, на техните позиции, така че актовете да могат да бъдат приети на първо четене, когато това е възможно.

Споразумение на етапа на първо четене в Европейския парламент

12. Установяват се подходящи контакти, с оглед улесняване протичането на процедурата на първо четене.

13. Комисията улеснява тези контакти и упражнява конструктивно правото си на инициатива, с оглед сближаване на позициите на Европейския парламент и Съвета, при надлежно спазване на баланса между институциите и ролята, възложена ѝ от Договора.

14. Когато бъде постигнато споразумение, чрез водене на неформални преговори в рамките на трилози, председателят на КОРЕПЕР изпраща, с писмо до председателя на съответната парламентарна комисия, подробности за съдържанието на споразумението, под формата на изменения, внесени в предложението на Комисията. В това писмо се посочва желанието на Съвета да приеме този резултат, след проверка от юрист-лингвистите, ако същият бъде потвърден чрез гласуването в пленарно заседание. Копие от това писмо се изпраща на Комисията.

15. В този контекст, когато предстои приключване на досие на първо четене, информацията за намерението да се сключи споразумение следва да се предостави възможно най-бързо.

Споразумение на етапа на обща позиция на Съвета

16. Когато не е постигнато споразумение на първо четене в Европейския парламент, контактите може да продължат, с оглед сключване на споразумение на етап обща позиция.

17. Комисията улеснява тези контакти и упражнява конструктивно правото си на инициатива, с оглед сближаване на позициите на Европейския парламент и Съвета, при надлежно спазване на баланса между институциите и ролята, възложена ѝ от Договора.

18. Когато е постигнато споразумение на този етап, председателят на съответната парламентарна комисия посочва, в писмо до председателя на КОРЕПЕР, препоръката си към пленарното заседание да приеме общата позиция на Съвета без изменение, при условие че Съветът потвърди общата си позиция и

след проверка от юрист-лингвистите. Копие от писмото се изпраща до Комисията.

Второ четене

19. В изложението на мотивите си Съветът обяснява възможно най-ясно мотивите, довели до приемане на неговата обща позиция. По време на второто четене Европейският парламент отчита във възможно най-голяма степен тези мотиви, както и позицията на Комисията.

20. Преди предаване на общата позиция Съветът полага усилия да разгледа, като се консултира с Европейския парламент и Комисията, датата за предаването ѝ, за да се гарантира максимална ефективност на законодателната процедура на второ четене.

Споразумение на етапа на второ четене в Европейския парламент

21. Поддържането на подходящи контакти продължава след изпращане на общата позиция на Съвета на Европейския парламент, с оглед постигане на по-добро разбиране на съответните позиции, като по този начин се позволява възможно най-бързо приключване на законодателната процедура.

22. Комисията улеснява тези контакти и дава становището си, с оглед сближаване на позициите на Европейския парламент и Съвета, при надлежно спазване на баланса между институциите и ролята, възложена ѝ от Договора.

23. Когато е постигнато споразумение чрез неформални преговори в рамките на трилози, председателят на КОРЕПЕР изпраща, с писмо до председателя на съответната парламентарна комисия, подробности за съдържанието на споразумението под формата на изменения, внесени в общата позиция на Съвета. В това писмо се посочва желанието на Съвета да приеме този резултат, след проверка от юрист-лингвистите, ако същият бъде потвърден чрез гласуването в пленарно заседание. Копие от това писмо се изпраща на Комисията.

ПОМИРИТЕЛНА ПРОЦЕДУРА

24. Ако стане ясно, че Съветът няма да бъде в състояние да приеме всички изменения на Европейския парламент на второ четене и когато Съветът е готов да представи позицията си, се организира първи трилог. Всяка институция, в съответствие със своя процедурен правилник, посочва своите участници за всяка среща и определя мандата си за преговори. Комисията запознава на възможно най-ранен етап двете делегации с намеренията си по отношение на

становището си по измененията, внесени от Европейския парламент на второ четене.

25. Трилозите се провеждат по време на цялата помирителна процедура с цел решаване на нерешените въпроси и подготвяне на основите за постигане на споразумение в Помирителния комитет. Резултатите от трилозите се обсъждат и по възможност се одобряват на заседанията на съответните институции.

26. Помирителният комитет се свиква от председателя на Съвета, със съгласието на председателя на Европейския парламент и при надлежно спазване на разпоредбите на Договора.

27. Комисията взема участие в помирителните процедури и предприема всички необходими инициативи с оглед сближаване на позициите на Европейския парламент и Съвета. Такива инициативи могат да включват проекти на компромисни текстове, в които се отчитат позициите на Европейския парламент и на Съвета, при надлежно зачитане на ролята на Комисията, възложена ѝ от Договора.

28. Помирителният комитет се председателства съвместно от председателя на Европейския парламент и председателя на Съвета. Заседанията на Помирителния комитет се председателстват последователно от всеки съпредседател.

29. Датите и дневният ред за заседанията на Помирителния комитет се определят съвместно от съпредседателите с оглед ефективното функциониране на Помирителния комитет по време на цялата помирителна процедура. Те се консултират с Комисията за планираните дати. Европейският парламент и Съветът определят ориентировъчно подходящи дати за помирителни процедури и уведомяват Комисията за тях.

30. Съпредседателите могат да включат множество досиета в дневния ред на всяко от заседанията на Помирителния комитет. Освен основния въпрос („Б“ точка), по който не е било постигнато споразумение, може да се започнат и/или приключат помирителни процедури по други въпроси, без провеждане на разисквания по тях („А“ точка).

31. При спазване на разпоредбите на Договора по отношение на сроковете, Европейският парламент и Съветът отчитат, доколкото е възможно, изискванията, свързани с графиците, и по-специално тези, които произтичат от временно прекъсване на дейността на институциите и избори за Европейски парламент. Във всички случаи, временното прекъсване на дейността е за възможно най-кратък период.

32. Помирителният комитет заседава последователно в помещенията на Европейския парламент и Съвета с оглед равно разпределение на материално-техническото обслужване, в това число и услугите по устен превод.

33. Помирителният комитет разполага с предложението на Комисията, позицията на Съвета и становището на Комисията по нея, с предложените от Европейския парламент изменения и със становището на Комисията по тях, както и със съвместен работен документ, изготвен от делегациите на Европейския парламент и на Съвета. Този работен документ следва да дава възможност на ползващите го лесно да намират обсъжданите въпроси и да ги идентифицират ефективно. По общо правило Комисията внася становището си в триседмичен срок от официалното получаване на резултата от гласуването в Европейския парламент и най-късно до започване на помирителната процедура.

34. Съпредседателите могат да внасят текстове за одобрение от Помирителния комитет.

35. Споразумението по съвместен текст се постига на заседание на Помирителния комитет или, впоследствие, чрез размяна на писма между съпредседателите. Копия от тези писма се изпращат на Комисията.

36. Ако Помирителният комитет постигне споразумение по съвместен текст, след финализиране от юрист-лингвистите текстът се предава на съпредседателите за официално одобрение. Въпреки това, в изключителни случаи с оглед спазване на сроковете, на съпредседателите може да се даде за одобрение проект на съвместния текст.

37. Съпредседателите изпращат одобрения съвместен текст на председателите на Европейския парламент и Съвета чрез съвместно подписано писмо. Когато Помирителният комитет не може да постигне споразумение по съвместен текст, съпредседателите уведомяват председателите на Европейския парламент и Съвета за това чрез съвместно подписано писмо. Тези писма служат като официален протокол. Копия на тези писма се изпращат на Комисията за информация. Използваните по време на помирителната процедура работни документи ще са достъпни в регистъра на всяка институция, след приключване на процедурата.

38. Секретариатът на Европейския парламент и Генералният секретариат на Съвета функционират съвместно като секретариат на Помирителния комитет, в сътрудничество с Генералния секретариат на Комисията.

Общи разпоредби

39. Ако Европейският парламент или Съветът преценят, че е важно да се удължат посочените в член 251 от Договора срокове, те уведомяват председателя на другата институция и Комисията за това.

40. Когато бъде постигнато споразумение на първо или второ четене, или по време на помирителната процедура, договореният текст се финализира от службите на юрист-лингвистите на Европейския парламент и на Съвета, работещи в тясно сътрудничество и по взаимно споразумение.

41. В съгласуваните текстове не се внасят никакви промени без изричното съгласие на съответното равнище на Европейския парламент и на Съвета.

42. Финализирането се извършва при надлежно спазване на различните процедури на Европейския парламент и на Съвета, по-специално по отношение на сроковете за приключване на вътрешните процедури. Институциите се ангажират да не използват сроковете, установени за финализиране на актовете от юрист-лингвистите, за подновяване на дискусиите по въпроси по същество.

43. Европейският парламент и Съветът се споразумяват за общо оформяне на съвместно изготвените от тези институции текстове.

44. В рамките на възможното институциите се ангажират да използват взаимно приемливи стандартни клаузи, които да се включват в приетите по процедурата на съвместно вземане на решение актове, по-специално по отношение на разпоредбите за упражняването на изпълнителни правомощия (в съответствие с решението относно „комитологията“⁵⁶), влизането в сила, транспонирането и прилагането на актове и зачитане правото на инициатива на Комисията.

45. Институциите полагат усилия за провеждане на съвместна пресконференция за съобщаване на успешния резултат от законодателния процес на първо или второ четене, или по време на помирителната процедура. Също така те полагат усилия за публикуване на съвместни прессъобщения.

46. След приемане на законодателен акт по процедурата на съвместно вземане на решение от Европейския парламент и Съвета, текстът се предава, за подпис, на председателя на Европейския парламент и председателя на Съвета, както и на генералните секретари на тези институции.

---

⁵⁶ Решение 1999/468/ЕО на Съвета от 28 юни 1999 г. относно установяване на условията и реда за упражняване на изпълнителните правомощия, предоставени на Комисията (ОВ L 184, 17.7.1999 г., стр. 23). Решение, изменено с Решение 2006/512/ЕО (ОВ L 200, 27.7.2006 г., стр. 11).

47. Председателите на Европейския парламент и на Съвета получават текста за подпис на съответните им езици и доколкото това е възможно, подписват текста заедно на съвместна церемония, която се организира веднъж месечно с оглед подписване на важни актове в присъствието на медиите.

48. Съвместно подписаният текст се изпраща за публикуване в Официален вестник на Европейския съюз. Публикуването става обикновено в двумесечен срок от приемане на законодателния акт от Европейския парламент и от Съвета.

49. Ако една от институциите открие техническа или очевидна грешка в текст (или в един от езиковите му варианти), тя уведомява незабавно другите институции за това. Ако грешката се отнася за акт, който още не е приет нито от Европейския парламент, нито от Съвета, службите на юрист-лингвистите на Европейския парламент и на Съвета подготвят в тясно сътрудничество необходимата поправка. Когато тази грешка се отнася за акт, който вече е приет от едната или и от двете институции, независимо дали е публикуван или не, Европейският парламент и Съветът приемат, по взаимно съгласие, поправка, изготвена съгласно съответните им процедури.

7.4. Членове 67 – 72 относно помирителната процедура

Етап на разглеждане в пленарно заседание

Член 67: Приключване на второто четене

1. Позицията на Съвета и препоръката на компетентната комисия за второ четене, ако има такава, се включват служебно в проекта на дневен ред на месечната сесия, в която денят сряда се пада преди и във всеки случай най-близо до деня, в който изтича тримесечният срок или, ако същият е бил удължен в съответствие с член 65 - четиримесечният срок, освен ако въпросът е бил разгледан на предходна месечна сесия.

Препоръките за второ четене са равностойни на изложение на мотивите, с което парламентарната комисия обосновава отношението си към позицията на Съвета. Тези текстове не се подлагат на гласуване.

2. Второто четене приключва с одобряване, отхвърляне или изменение на позицията на Съвета от страна на Парламента в сроковете и при условията, предвидени в член 294 от Договора за функционирането на Европейския съюз.

Член 68: Отхвърляне на позицията на Съвета

1. Компетентната комисия, политическа група или най-малко четиридесет членове на ЕП могат писмено и преди изтичането на определения от

председателя срок да внесат предложение за отхвърляне на позицията на Съвета. За приемането на това предложение е необходимо мнозинство от всички членове на Парламента. Предложението за отхвърляне на позицията на Съвета се поставя на гласуване преди гласуване на измененията.

2. Отрицателният вот на Парламента по отношение на предложението за отхвърляне на позицията на Съвета не е пречка Парламентът да разгледа, по препоръка на докладчика, ново предложение за отхвърляне след гласуване на измененията и след изслушване на изявление на Комисията съгласно член 69, параграф 5.

3. Ако позицията на Съвета бъде отхвърлена, председателят обявява на пленарно заседание, че законодателната процедура е приключена.

Член 69: Изменения в позицията на Съвета

1. Компетентната комисия, политическа група или най-малко четиридесет членове на ЕП могат да внесат изменения в позицията на Съвета за разглеждане в пленарно заседание.

2. Изменения в позицията на Съвета се допускат само ако са в съответствие с разпоредбите на членове 169 и 170 и целят:

а) да възстановят изцяло или отчасти позицията, приета от Парламента на първо четене; или

б) да се постигне компромис между Съвета и Парламента; или

в) да изменят част от текста на позицията на Съвета, която не е била включена в, или се различава по съдържание от предложението, представено на първо четене, и която не води до съществена промяна по смисъла на член 63; или

г) да се отчете съществуването на ново фактическо или правно положение, което е възникнало след първото четене.

Преценката на председателя да обяви дадено изменение за допустимо или недопустимо не може да се оспорва.

3. Ако след първото четене бъдат произведени нови избори, без да е бил приложен член 63, председателят може да отмени ограниченията относно допустимостта, предвидени в параграф 2.

4. Изменения се приемат само с мнозинство от всички членове на ЕП.

5. Преди да се гласуват измененията, председателят може да прикани Комисията да изрази позицията си и Съвета - за коментар.

Помирителна процедура

Член 70: Свикване на Помирителен комитет

Когато Съветът уведоми Парламента, че не може да приеме всички негови изменения на позицията на Съвета, председателят договаря със Съвета дата и място за първото заседание на Помирителния комитет. Шестседмичният срок или, ако е удължен, осемседмичният срок, предвиден в член 294, параграф 10 от Договора за функционирането на Европейския съюз, започва да тече от деня на първото заседание на комитета.

Член 71: Делегация в Помирителния комитет

1. Парламентарната делегация в Помирителния комитет е равна по численост на делегацията на Съвета.

2. Политическият състав на делегацията съответства на разпределението на Парламента по политически групи. Председателският съвет определя точния брой на членовете от всяка политическа група.

3. Членовете на делегацията се назначават от политическите групи за всеки отделен случай, за предпочитане измежду членовете на съответните комисии, с изключение на трима от тях, които се назначават като постоянни членове на няколко последователни делегации за срок от дванадесет месеца. Тримата постоянни членове се назначават от политическите групи измежду заместник-председателите на Парламента и представляват най-малко две политически групи. Председателят и докладчикът на водещата комисия за всеки отделен случай също са членове на делегацията.

4. Политическите групи, представени в делегацията, назначават заместници.

5. Политическите групи и независимите членове на Парламента, които не са представени в делегацията, могат да изпратят по един свой представител на всяко вътрешно подготвително заседание на делегацията.

6. Делегациите се ръководят от председателя или от един от тримата постоянни членове.

7. Делегацията взема решения с мнозинство от своите членове. Разискванията ѝ са закрити.

Председателският съвет определя допълнителни процедурни насоки за работата на делегацията в Помирителния комитет.

8. Делегацията докладва резултатите от помирителната процедура на Парламента.

Етап на разглеждане в пленарно заседание

Член 72: Общ проект

1. Когато в рамките на Помирителния комитет се постигне съгласие по общ проект, въпросът се включва в дневния ред на заседание на Парламента, което се провежда в шестседмичен срок или, ако срокът е удължен, осемседмичен срок от датата на одобряване на общия проект от Помирителния комитет.
2. Председателят на парламентарната делегация в Помирителния комитет или друг определен за целта неин член прави изявление относно общия проект, който се придружава от доклад.
3. Не могат да се внасят изменения на общия проект.
4. Общият проект се поставя на единно гласуване в цялост. Той се приема с мнозинство от подадените гласове.
5. Когато в рамките на Помирителния комитет не се постигне съгласие за общ проект, председателят или друг определен за целта член на парламентарната делегация в Помирителния комитет прави изявление. След изявлението се провежда разискване.

7.5. Членове 73 и 74 относно междуинституционалните преговори при законодателните процедури: решение относно започването на преговори

Член 73: междуинституционални преговори при законодателните процедури

1. Преговорите с другите институции с цел постигане на споразумение в хода на законодателна процедура се водят, като се взема предвид Кодексът за поведение, установен от Председателския съвет⁵⁷.
2. Такива преговори не се започват, преди компетентната комисия да е приела, поотделно за всяка съответна законодателна процедура и с мнозинство от своите членове, решение за започване на преговори. Това решение определя мандата и състава на преговарящия екип. Подобни решения се съобщават на председателя, който от своя страна редовно информира Председателския съвет. Мандатът се състои от доклад, приет в комисия и внесен за последващо разглеждане в пленарно заседание. По изключение, когато компетентната комисия счита за обосновано започването на преговори преди приемането на

---

⁵⁷ Вж. Приложение XX към Правилника за дейността.

доклад в комисия, мандатът може да се състои от пакет от изменения или набор от ясно определени цели, приоритети или насоки.

3. Преговарящият екип се ръководи от докладчика и се председателства от председателя на компетентната комисия или от определен от него заместник-председател. Съставът му включва най-малко докладчиците в сянка от всяка политическа група.

4. Всеки документ, предназначен за обсъждане на заседание със Съвета и Комисията („триалог“), се съставя под формата на документ, съдържащ съответните позиции на участващите институции и евентуалните компромисни решения, и се разпраща на преговарящия екип най-малко 48 часа, а в неотложни случаи – 24 часа, преди началото на въпросния триалог.

След всеки триалог преговарящият екип докладва на следващото заседание на компетентната комисия. Документите, отразяващи резултатите от последния триалог, се предоставят на комисията.

Ако своевременното свикване на заседание на комисията е невъзможно, преговарящият екип докладва, по целесъобразност, на председателя, на докладчиците в сянка и на координаторите на комисията.

Компетентната комисия може да актуализира мандата в контекста на напредъка, постигнат в преговорите.

5. Ако преговорите доведат до компромис, компетентната комисия се уведомява незабавно. Договореният текст се представя на компетентната комисия за разглеждане. Ако бъде одобрен на гласуване в комисия, договореният текст се внася за разглеждане в пленарно заседание в подходяща форма, включително компромисни изменения. Той може да бъде представен като консолидиран текст, при условие че в него ясно са обозначени измененията на разглежданото предложение за законодателен акт.

6. Когато процедурата включва асоциирани комисии или съвместни заседания на комисии, за решението за започване на преговори и за провеждането на такива преговори се прилагат членове 54 и 55.

В случай на разногласие между заинтересованите комисии условията за започване на преговори и за провеждане на такива преговори се определят от председателя на Съвета на председателите на комисии в съответствие с принципите, установени в посочените членове.

Член 74: Одобрение на решение за започване на междуинституционални преговори преди приемането на доклад в комисия

1. Всяко решение на комисия за започване на преговори преди приемането на доклад в комисия се превежда на всички официални езици, разпространява се до всички членове на Парламента и се предава на Председателския съвет.

По искане на политическа група Председателският съвет може да реши да включи точката за разглеждане с разисквания и гласуване в проекта на дневен ред на месечната сесия след разпространението на решението, като в този случай председателят определя краен срок за внасяне на изменения.

При липса на решение на Председателския съвет да включи точката в проекта на дневен ред на посочената месечна сесия, решението за започване на преговори се съобщава от председателя при откриването на същата месечна сесия.

2. Точката се включва в проекта на дневен ред на следващата месечна сесия след съобщението за разглеждане с разисквания и гласуване и председателят определя краен срок за внасяне на изменения, ако една политическа група или поне 40 членове на ЕП поискат това в рамките на 48 часа след съобщението.

В случай че такова искане не бъде внесено, решението за започване на преговори се счита за прието.

7.6. Ред, в който се заема постът на председател на Съвета⁵⁸

Германия	януари – юни	2007 г.
Португалия	юли – декември	2007 г.
Словения	януари – юни	2008 г.
Франция	юли – декември	2008 г.
Чешка република	януари – юни	2009 г.
Швеция	юли – декември	2009 г.
Испания	януари – юни	2010 г.
Белгия	юли – декември	2010 г.
Унгария	януари – юни	2011 г.
Полша	юли – декември	2011 г.
Дания	януари – юни	2012 г.
Кипър	юли – декември	2012 г.
Ирландия	януари – юни	2013 г.
Литва	юли – декември	2013 г.
Гърция	януари – юни	2014 г.
Италия	юли – декември	2014 г.
Латвия	януари – юни	2015 г.
Люксембург	юли – декември	2015 г.
Нидерландия	януари – юни	2016 г.
Словакия	юли – декември	2016 г.
Малта	януари – юни	2017 г.
Обединено кралство	юли – декември	2017 г.
Естония	януари – юни	2018 г.
България	юли – декември	2018 г.
Австрия	януари – юни	2019 г.
Румъния	юли – декември	2019 г.
Финландия	януари – юни	2020 г.

⁵⁸ ОВ L 1, 4.1.2007 г., стр. 11

